

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI

Sobota 26 stycznia 1935 r.

Nr. 26

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 73.

P.K.O. 302.712

Opłata poczt. niszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnośnikiem do domu i przesyłką pocztową 2.50

Zapowiedź expose
MIN. BECKA.

WARSZAWA, 25.1. (tel. wł.). W najbliższych dniach odbędzie się posiedzenie sejmowej komisji spraw zagranicznych, na której minister Beck wygłosi exposé. Ścisła data posiedzenia komisji zależy będzie od przebiegu prac parlamentarnych.

Gen. Kordjan Zamorski
KOMENDANTEM GŁÓWNYM P.P.

WARSZAWA, 25.1. (Tel. wł.). Dziś opuścił swe stanowisko dotychczasowy komendant główny policji państwowej pułk. Jagrym Maleszewski. Z dniem jutrzejszym stanowisko to obejmuje gen. Kordjan Zamorski.

UŁASKAWIENIE

POŚLA PLUTY.

WARSZAWA, 25.1. (tel. wł.). B. poseł ludowy i działacz Pluty skazany za udział w zajęciach chłopskich w Małopolsce w 1935 r. na półtora roku więzienia ma być ułaskawiony przez P. Prezydenta.

Wprowadzenia czasu letniego
ZADAJĄ SFERY PRZEMYSŁOWE.

WARSZAWA, 25.1. (tel. wł.). Sfery przemysłowe zwróciły się do odpowiednich władz o wprowadzenie od 1 kwietnia r.h. czasu letniego, co będzie dużą oszczędnością w przemyśle.

Projekt ten spotyka się ze sprzeciwem Ministerstwa komunikacji.

Polska — Węgry 1:1

ZURYCH, 25.1. (PAT). W piątek w Davos mecz w ramach turnieju po cieszenia między Polską a Węgrami po zaciętej walce zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 1:1 (0:0, 1:0, 0:1).

Orzeczenie sądu honorowego
w sprawie posła Brodackiego.

WARSZAWA, 25.1. (tel. wł.). Zwolany dla rozstrzygnięcia zaskargi między posłem Janem Brodackim (Kl. Lud.) i Józefem Sanoją Sąd honorowy z superarbitrem wicemarszałkiem Wacławem Makowskim oraz arbitrami pos. Romanem Bagdanem i pos. Janem Nowodworskim, po rozważeniu zarzutów, wysuniętych na jednym z posiedzeń Sejmu w stosunku do posła Brodackiego, stwierdził, że pos. Brodacki uchybił godności posła na Sejm Rzeczypospolitej. Jak wiadomo pos. Brodacki, który w latach 1925 i 1931 pełnił obowiązki sędziego podjął się za umownym nadmienem i częściowo po-

Strajk górników
W BELGIJ.

BRUKSELA, 25.1. (PAT). Górnicy zagłębia węglowego Orinage postawili przystąpić w dniu 4 lutego do strajku generalnego o ile zarządzenie rządu w sprawie redukcji górniczych nie będzie cofnięte.

Burze śnieżne i powódzie
W AMERYCE.

NOWY JORK, 25.1. (PAT). Burze śnieżne szaleją w dalszym ciągu. Temperatura bardzo niska. Ludność ogarnięta paniką. Wyew Mississippi zaczyna przybierać katastrofalne rozmiary. Według wiadomości na dochach domów oczekuje na ratunek tysiące ludzi.

Plenarne posiedzenie Sejmu.
Wydanie 9-ciu posłów władzom sądowym.

WARSZAWA, 25.1. (PAT). Dziś po południu na plenarnym posiedzeniu Sejmu po załatwieniu na wstępie szeregu spraw formalnych przyjęto na referacie posła Malinowskiego projekt ustawy o oznaczaniu wagi ludności na statkach, zaś po referacie posła Bogdaniego nowellę o nieliczeniu tytułach na okaziciela. Następnie po referacie posła Rubla przyjęto nowellę do ustawy o prawie autorskim w obu czytaniach w brzmieniu przedłożenia sejmowego z poprawkami komisji prawniczej. Po referacie posła Wierzbickiego przyjęto projekt ustawy o upoważnieniu ministra skarbu do przyznania obligacji m. Warszawy w praw papierów papirarnych.

Następnie Izba przystąpiła do wniosków w sprawie pociągów do odpowiedzialności sądowej kłilku po-

słów. W rezultacie dyskusji uchwalono wydać sądom następujących posłów: Jakóba Pawłowskiego, Wroni Peca (Str. Ludowe), Wojciechowski i Gasióra z B.B.W.R. Wacława (Ukraiński socjalny radykał), Fiedusa (Klub agrariuszy ludowych), Lasotę i Sochę z Klubu Narodowego. Po odesłaniu w pierwszym czytaniu do odnosnych komisji szeregu wniosków posiedzenie zakończono.

Interpelacja klubu Nar.

W SPRAWIE BEREZY KARTUSKIEJ.

WARSZAWA, 25.1. (tel. wł.). Klub Narodowy wystosował do marszałka Sejmu petycję z żądaniem umieszczenia interpelacji Klubu Nar. w sprawie Berez Kartuskiej na porządku dziennym następnego posiedzenia Sejmu.

Wyrok w procesie łódzkim

Adw. Kowalski uniewinniony.

ŁÓDŹ, 25.1. (PAT). Dziś o godz. 15 przewodniczący sądu odczytał wyrok w sprawie członków Stronnictwa Narodowego w Łodzi: Mocą tego wyroku zostali skazani Ryszard Szczepny na 2 lata więzienia, Zygmunt Hałaj na 1 rok i 10 miesięcy więzienia, Henryk Konarski na 2 i pół lat więzienia, Feliks Kierski na 1 rok

wiezienia, Franciszek Laskowski na 10 miesięcy więzienia, Helena Kożuchowska na 1 rok aresztu, Stefan Rohakowski na 1 rok aresztu.

Uniewinnieni zostali następujący oskarżeni: Kowalski, Grzegorzak, Stolarek, Podgórski, Hojnacki, Czernik, Pawłowski, Kożuchowski, Patera, Warchoń, Krajewski i Meller.

Na Dalekim Wschodzie
W walkach biorą udział aeroplany i samochody pancerne

MUKDEN, 25.1. (PAT). Według informacji pochodzących ze źródeł ja-pońskich i mandżurskich na zachód od Kauganmu i na południe od Dolo-

mnor doszło do drobnych incydentów.

Ze strony Japonii w akcji brały udział różnego rodzaju broni, jak aeroplany, pociągi i samochody pancerne oraz artylerja.

Prasa japońska umieszcza dziś oświadczenie przedstawiciela wojsko-wej misji japońskiej, który twierdzi, że główne dowództwo japońskie gotowe jest w każdej chwili wstąpić do walki z wojskami chińskimi opuszczając prowincję Dziel.

Dotychczas Chińczycy, którzy ucześnieli w rokowaniach w Kauganmie nie dali pod tym względem żadnych zapewnień.

Dziś w numerze

ECHA „CZERWONEJ” PRZESZŁO-	— Str. 2
SCI WĘGIER	— Str. 3
DROGI I SZKOŁY	— Str. 4
0 SKOORDYNOWANIE AKCJI	— Str. 4
LECZNICZEJ	— Str. 4
MAGISTRATY MIAST W ZAGŁĘ-	— Str. 4
BIU	— Str. 4
Z PRZESZŁOŚCI PAWŁA GRZE-	— Str. 5
SZOLSKIEGO	— Str. 5
ARESZTOWANIE MŁODEGO ZŁO-	— Str. 5
DZIEJA	— Str. 5
TRUDNO ZROZUMIEĆ	— Str. 6
TOWARY JAPONSKIE NA RYN-	— Str. 6
KACH POLSKICH	— Str. 6

Przyjęcie budżetu

MIN. SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

WARSZAWA, 25.1. (Tel. wł.). Na dzisiejszym posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej kontynuowano debatę nad preliminarzem Ministerstwa spraw wewnętrznych. Po ożywionej dyskusji zabral głos min. Kościółkowski, poczem po krótkim oświadczeniu referent, preliminarz budżetu Min. spraw wewnętrznych przyjęto bez zmian w drugim czy-taniu.

Spadek produkcji

PRZEMYSŁOWEJ.

WARSZAWA, 25.1. (PAT). Odniesiony przez instytut badania koniunktury gospodarczych i cen, wskaźnik produkcji przemysłowej wyniósł za grudzień 65, podczas gdy w listopadzie wyniósł 67.1. Spadek ten nastąpił głównie pod wpływem ograniczenia wytwórczości w przemyśle włókienniczym. Również wcześniej niż normalnie zakończył się sezon produkcji w przemyśle odzieżowym, wreszcie w związku z zakończeniem się sezonu nastąpił spadek produkcji przemysłu mineralnego, natomiast w hutnictwie żelaznym produkcja w grudniu nie była zmniejszona w tym stopniu, jak zwykle w tym sezonie. Na stosunkowo wysokim poziomie utrzymywała się również produkcja spożywcza. Wskaźnik węgłow-owy jest o 7% wyższy niż przed rokiem, a o 17% wyższy od przeciętnej w roku 1933.

Straszne żniwo

MALARIJ.

COŁOMBO, 25.1. (PAT). Epidemia malarii wyznadziła niezwykłe spustoszenia wśród tubylczej ludności. W jednym tylko okręgu Keddalle zmarło 2400 osób w tym przeszło 1400 dzieci. Sytuację pogarszają wielkie upały i brak wody.

KATASTROFA NA PEŁNEM MORZU
ZDERZENIE DWÓCH OKRĘTÓW.

NOWY JORK, 25.1. Wczoraj radiostacje marynarki przejęły sygnały SOS, nadane przez parowiec „Mohawk”, proszące o natychmiastową pomoc, bowiem statkowi grozi zatonięcie. Na pokładzie „Mohawk” znajdowało się 53 pasażerów i 102 osób załogi. Okręt opuścił Nowy Jork i płynął miał do Meksyku. W odległości 4 mil od Seagirt na wybrzeżach stanu New Jersey „Mohawk” zderzył się wskutek burzliwego morza z norweskim okrętem „Talizman”.

Natychmiast spuszczone łódzie ratunkowe i poczęto lokować w nich pasażerów powołując uszkodzonego „Mohawk”. Załoga „Talizmana”, który z katastrofy wyszedł bez większych uszkodzeń, pomagała w akcji ratowniczej.

Ponieważ „Mohawk” coraz bardziej pogrążył się w wodzie, kapitan wydał rozkaz muszenie pełna para w kierunku

burzy i szczególnie zdołał osadzić okręt na mieliźnie.

NOWY JORK, 25.1. (PAT). Parowiec „Mohawk”, który zderzył się z norweskim parowcem „Talizman” już został całkowicie pochłonięty przez fale. Okrety, które popłynęły na miejsce wypadku krąży jeszcze wokolicy w nadziei wyłowienia z morza ofiar katastrofy, które jeszcze utrzymały się na powierzchni wody. Według ostatnich danych panuje niepokój co do losu 14 podróżnych i 23 członków załogi. Parowiec ratunkowo wyłowiony z morza dwie próżne łódzie ratunkowe, jeden z uratowanych widzian, jak w chwili katastrofy dwóch marynarzy parowca „Mohawk” zostało zmiażdżonych podczas zderzenia. Do portu nowojorskiego przybył parowiec „Champlain”, wiozący na pokładzie 21 członków załogi oraz jednego pasażera

parowca „Mohawk”. Znaleziona część uratowanych doznała mniejszych lub większych obrażeń cieleśnych, lub znajdując się w stanie tak wielkiego wyczerpania że trzeba było odwieźć ich do szpitala.

LONDYN, 25.1. (PAT). Z parowca „Algonquin” donoszą, że parowiec ten pozostaje na pokład 37 pasażerów i 58 członków załogi statku „Mohawk”. Wyłowiono również z wody 5 łodzi ratunkowych z liczący 10, jakie opuszczono na morze. W dalszych poszukiwaniach biorą udział 2 aeroplany. Przyjemy katastrofy dotychczas nie zostały wyjaśnione, tembardziej, że okoliczności w jakich nastąpiło zderzenie wywołują prawie jego możliwość. Nie była jasna, a parowiec „Talizman” poruszający o wiele mniejszą szybkość niż „Mohawk” opuścił port w godzinie po wyjeździe statku „Mohawk”.

Echo „czerwonej” przeszłości Węgier

Proces Mateusza Rakosi'ego.

W Budapeszcie rozpoczął się przed trybunałem złożonym z pięciu sędziów, sensacyjny i z wielkimi napięciami oczekiwany proces Mateusza Rakosi'ego, który w czasie gdy Węgry były republiką radziecką, pełnił funkcje komisarza ludowego. Po upadku rządów komunistycznych Rakosi zdołał uciec zagranicę, wrócił jednak w roku 1925 do Budapesztu i rozpoczął tam swą działalność wywrotową, został wszakże ujęty i skazany na 8 lat więzienia.

Po odsiedzeniu tej kary Rakosi nie został zwolniony, gdyż prokuratura oskarżyła go na równi ze wszystkimi członkami rządu komunistycznego o morderstwo, zdradę stanu, podburzanie do buntu, rabunek i fałszerstwo pieniędzy. Na podstawie tego właśnie starego oskarżenia, które członków rządu komunistycznego czyniły odpowiedzialnymi za wszystkie egzekucje, wykonane z wyników ówczesnych rewolucyjnych sądów, Rakosi znalazł się obecnie na ławie oskarżonych.

Proces jego budził olbrzymie zainteresowanie, a przed sądem przesłuchano się rżące wspomnienie „czerwonych Węgier”.

Rozprawa, której przewodniczył prezydent Szemak, rozpoczęła się punktualnie o godzinie 10-tej i odchodziła się w trybie przyspieszonym. Jako świadkowie wezwani są mianowicie byli ministrowie Benikkey, Burza, Bologh i Vass, wielu świadków wezwanych na podstawie spisu ludności z 1910 roku, nie można było odszukać.

Oskarżony, urodzony w roku 1892, jest niezamężnym, posiada wykształcenie średnie i wyższe, handlowe. Na zapytanie przewodniczącego, czym się trudni obecnie, odpowiada:

— Od dziesięciu lat siedzę w więzieniu.

— Odpowiedź ta wywołuje poruszenie na sali.

Jako pierwszy zabiera głos obrońca oskarżonego Vambéry, który stawia wniosek, by trybunał uznał się za niewłaściwy do rozpatrywania sprawy, mającej za przedmiot zbrodnię, podpadającą pod kompetencję sądów przysięgłych. Obecnie, gdy stan wyjątkowy przestał istnieć, rozpatrywanie tej sprawy przez zwykły trybunał nie ma żadnej racji. Również przyspieszony tryb rozprawy jest nieodpowiedni, skoro władze od roku 1925 miały dość czasu na ukończenie śledztwa i przygotowanie aktu oskarżenia, a wolało się z tem nie spieszyć. Nagły pośpiech podczas samej rozprawy musi budzić zdziwienie.

Po sprzeciwie prokuratora i krótkiej na radzie trybunału, przewodniczący odwołuje, że wnioski obrońcy zostały odrzucone, wobec czego adwokat Vambéry zgłasza zażalenie nieważności.

Następnie przewodniczący przystępuje do odczytania aktu oskarżenia, z którego wynika, że Rakosi, jako członek rządu komunistycznego w charakterze ministra handlu, brał udział w obradach rady rewolucyjnej, która obaliła nstrój konstytucyjny i ustanowiła trybunały rewolucyjne, faworyzując wyroki śmierci, wydawała za 35 miliardów koron w banknotach. Akt oskarżenia wymienia długą listę nazwisk ofiar, skazanych na śmierć przez trybunały rewolucyjne.

Oskarżony do winy się nie przyznaje i oświadcza, że zaraz po maturze wstąpił do partii socjalistycznej, w czasie wojny zaś dostał się jako jeńiec do Rosji, gdzie jednak nie rozwijał żadnej działalności politycznej. Do Węgier wrócił w maju 1918 roku, a w listopadzie przyłączył się do ruchu, zorganizowanego przez Belle Kuhnę, ale występował tylko jako mówca. Nie brał udziału w akcji przygotowanej przez rewolt, bo wówczas siedział w więzieniu, aresztowany przez rząd socjalistyczny i dopiero po proklamowaniu rządów nad obywateli wydział handlu w rządzie komunistycznym. W posiedzeniach senatu rewolucyjnego brał udział ale dziś po upływie 15 lat nie może pamiętać, jakie to były posiedzenia, jaka była treść o brad każdego z nich, i kto był obecny.

W organizacjach czerwonej armii udziału nie brał, ale uważał ją za potrzebę. Przyznaje, że z aresztowanymi za kontynuację osobami nie dochodziło do zbyt delikatnych.

Na pytanie, czy zgodził się na wprowadzenie trybunałów rewolucyjnych oświadcza, że wcale nie pytano go o zdanie.

W czasie, gdy węgierskie wojska czerwone walczyły z Czechami, burżuaż węgierska z Bethlenem na czele oraz wiedeńska, posłała na rękę Czechom, popierając strajk kolejowy w Transdanubji.

Za oświadczenie to przewodniczący przywołuje oskarżonego dop otzadku, ten odpowiada jednak, że przedstawia sądowi dowody, iż to, co powiedział, jest prawdą. O wszystkich wyrokach śmierci nie wie, bo większość czasu spędził na froncie.

W sprawie drukowania „fałszywych” pieniędzy, przyznaje oskarżony, że istnieć nie wydrukowaną pewną ilość banknotów 25 i 200 koronowych, według klisz znajdujących się w Budapeszcie, ponieważ banki nie chciały wydać zapasów swoich banknotów na potrzeby bieżące kraju. Zaangażowanie emisji „białych banknotów” wydał komisarz finansów Langyel, ale oskarżony na jego miejscu, postąpiłby tak samo.

Na zapytanie przewodniczącego oświadczając, że władza przeszła w ręce komunistów bez użycia gwałtu, niejako automatycznie, wskutek niezręczności socjalistów. Gdy oskarżony wraz z towarzyszanami został aresztowany, sympatja większej części ludności była po ich stronie. Na uwolnienie aresztowanych wpłynął telegram Lenina, głozący

uwolnienie znajdujących się w Federacji Sowieckiej specjalnego poselstwa węgierskiego.

Wszyscy samodzielnie udziawali komunistom swe usługi, a stacjonowane po koszarach wojsko było komunistycznie na-

strojone. Niezdecydowany był tylko korpus oficerski. Ówczesny rząd nie mógł się utrzymać przy władzy, nawet gdyby komuniści nie ujęli stenu rządów w swoje ręce.

Co do wyników śmierci, oskarżony stwierdza, że było w wiadomościach o nich wiele przesady. Pewnego razu np. doniesiono, że w kostnicy leży 300 trupów, podczas gdy kostnica mogła ich pomieścić najwyżej 25. Oskarżony zresztą temi apnawami się nie zajmował i swój czas spędzał na frontie w walce z Czechami.

Jako pierwszy świadek zeznawał b. premier i minister sprawiedliwości, Benikkey, który przedstawia dokładnie

cały przebieg przewrotu i rokowań prowadzonych przez Buriana na podstawie punktów prez. Wilsona.

Sam świadek nie brał udziału w tych rokowaniach i do żadnej z ówczesnych partij nie należał. Nawet jako minister sprawiedliwości w gabinecie Karolyiego, nie wstąpił do partji. Zeznaje, że ukonstytuowanie się Rady narodowej nastąpiło za milczącej zgody króla Karola.

Przewodniczący: Czy wywierano na króla jakikolwiek presję?

Świadek (z mśmichem): Jak można wywierać presję przez telefon? Dnia 13 listopada Karol zrzekł się tronu, poczem nastąpiło zawieszenie broni na froncie południowym.

Świadek w dalszym ciągu przedstawia znane powszechnie fakty rozdziału Austrii i Węgier, przekroczenie granicy przez wojska rumuńskie i czechosłowackie, objęcie rządów przez Karolyiego, który przyszedł z gotową listą gabinetu, na której znajdował się i świadek.

Przewodniczący przerywa rozprawę, do następnego dnia namo, publiczność i dziennikarze rozchodzą się. Następnego dnia proces, zawiadujący się na dłuższy czas, przyniosą zeznania szeregu świadków, bezpośrednich uczestników, wydatków z 1918 roku.

Zgon wybitnego DZIAŁACZA SOWIECKIEGO.

MOSKWA, 25.1. (PAT). Dziś zmarł w Moskwie na udar serca Walerijum Kujbyszew, zastępca prezosa rady komisarzy ludowych związków sowieckiego. Zmarły był jednym z majwybitniejszych przedstawicieli partji komunistycznej i należał do biura politycznego partji a od roku 1922 wchodził w skład centralnego komitetu wykonawczego ZSRR.

Mateusz Rakosi na ławie oskarżonych.

ANTONI HRAM.

Sobowtór Doktora Bauma

powieść.

14)

Jak łatwo było bez większego zachodu ustalić historię „słynnego Dwumasztowca” i jego gołdnego dyrektora, tak niemożliwym wprost wydawało się choć ośkołowiek powiedzieć o jego „antystycznym zespole”, który według reklamy składał się z „naj-słynniejszych artystów całego świata”, zaś w gruncie rzeczy stanowili go ludzie, których przeszłość przedstawiała się tak ciemno, jak nocą pryncypalne ulice w ojazonej Kolonii Salomoni. Był to wprost przeraźliwy konglomerat podwózkowych lkomedjantów i żonglerów, subiektyw, uciekinierów z domów poprawczych, kamerdynerów z upadłych magnackich domów, przyjętych dzięki posiadaniom wygalowanemu mundurom, oraz kilku wycofanych z „obiegu” aktorów i „niezrównanego” kłowna Hip - hopa, dwudziestoletniego żydziaka.

Wśród tej niezwykłej konstelacji „gwiazd” i „gwiazdorów” jedna tylko czarnooka Kiki błyszczała niezwykłym blaskiem pierwszej jasności.

Dyrektor Salomoni „nabył” ją w Katowicach w czasie zesłanego tłumy po „Europie”. Nie przedstawiła żadnych dokumentów ani zaświadczeń z dotychczasowej kariery, czego zresztą w rachubę nie brał pan Salomoni. Wystarczył mu za

wszystko fakt niezwyklej urody, a przede wszystkim bardzo niskie żądania.

Już w dwa tygodnie później Kiki zadebiutowała w Cieszynie, ściągając tłumy publiczności, bowiem pan Salomoni nie szczędził kosztów ni trudu, aby „zapoznać Szamowną Publiczność z fenomenalną unoda Kobieta-motył, była córka groźnego Szeik Karib-Amida, która wykona niezwykłych ewolucyj pod niebiosiejszym szczytem słynnego Dwumasztowca”.

Ewolucje te wprawdzie polegały na kilku mało skomplikowanych ruchach wykonanych na wąskim trapezie, wystarczyło to jednak, aby naga Kiki rozkochała w sobie, a ściślej mówiąc, rozbudziła pożądania wśród mało wybrednej, męskiej publiczności cyrkowej. W dużej mierze przyczyniło się ku temu wyzwolenie, jakimś hołdował pan Salomoni, wymyślając co raz to „lepsze” numery, wśród których t. zw. z angielska „Cace-walk”, czyli, jak określała reklama, „taniec nagiej rozamiętnionej kobiety”, — należał do jednych z niewinniejszych antrakcyj.

Nie więc dziwnego, że kiedy jednych, przeważnie chłopców do lat dwudziestu, ścigał do cyrku kateryczny zakaz wypisany na płótnie dużymi literami: „dzis przedstawienie wyłącznie dla dorosłych”, — innych nęcił tajemniczo egzotyzm Kiki, wiejący z obnoszonych po mieście barwnych afiszów.

Lachowicz znalazł się w cyрку przypadekowo. Odwiedzając żonę w góry z początkiem czerwca, spędzał wolne godziny przeważnie w domu Rowicza, lub jeśli tamten wyjeżdżał w sprawach hap-

dlowych do Warszawy, wstępował do „Paryżanki”, gdzie każdego wieczora zbierała się paczka brydystów, dobrych znajomych Lachowicza.

Tak było i owego pamiętnego wieczoru. Po małej pantyjce i kolacji dość suto zakropionej konjakiem, nie wiedzieć skąd w gronie stonianych wdo-wców wypłynął projekt odwiedzenia cyrku Salomonięgo.

Było już wprawdzie późno, kiedy „zawiane” towarzyszywo przekroczyło płócienny przedsiónek „Dwumasztowca”.

Kiki zawieszona pod szczytem cyrku, skąpana powodnią różnobarwnych świateł, wykonywała pierwszy numer swojego programu. Miała na sobie białą, powłóczystą suknię z jedwabiu, z falującymi od szerokiej rękawów, barwionymi w wzozysty deseń, platanami w kształcie motyli skrzydeł. Wy-sokie, białe czoło zdobit szeroki diadem, skrzący się tęczą w powodzi reflektorów.

Zawieszona na niewidzialnych z dołu sznurach, wykonywała pas „taniec motyli”, wachlując jedwabiem skrzydeł w takt bze zgranej orkiestry.

Lachowicz patrzył bez wielkiego zajęcia, po prostu jak patrzy się na przeciętnie wykonywaną tlesurę, która w zasadzie nie może w sobie mieć nic z prawdziwej sztuki. Odległość i migoczące światła reflektorów nie pozwalały mu dojrzeć, choćby w zarysie, twarzyczki Kiki. Regulanna linja jej ciała ginęła w falujących opłotach jedwabnej tkaniny.

(D. c. n.)

DROGI I SZKOŁY.

Dyskusja sejmowa nad budżetem Funduszu drogowego odsłoniła jeszcze raz irracjonalną misję naszych dróg. Aby nie mucić czytelników nad miarę — zresztą prawdopodobnie znanych im — cyfr, przytoczymy tylko sam końcowy wniosek referenta, który stwierdził, że na wykonanie pilnych robót w nadchodzącym roku potrzeba 132 miliony, gdy przewidziane dochody Funduszu wynoszą 22 miliony. Suma ta starczy zaledwie na raty i odsetki od zaciągniętych w poprzednich latach długów, ponieważ — jak wiadomo — nowe drogi i nawierzchnie buduje się u nas na kredyt, co wcale nie wypada tanio.

Przy pomocy nowych kredytów i Funduszu Pracy podobno możliwe jest podniesienie budżetu Funduszu drogowego do 70 milionów, co by umożliwiło wykonanie koniecznych robót mniej więcej w połowie. Poza tem liczy się wiele na szarwark.

Dziś już wszyscy zdają sobie sprawę z tego, że samowystarczalność Funduszu drogowego jest fikcją, że zawczasem wyzwolono nasze drogi spod budżetowej opieki państwa. Dziś już zrozumiałe jest dla wszystkich to tragiczne błędne koło, polegające na tem, że budowę i utrzymanie dróg chce się oprzeć na opłatach od samochodów, których jest u nas bardzo mało z rozmaitych powodów a m. in. także właśnie epowodu złego stanu dróg. Można tworzyć bez trudu wielki fundusz drogowy z opłat samochodowych tam, gdzie te samochody liczy się na miliony, lub przynajmniej na setki tysięcy. Ale gdzie liczba ich — i to na tak ogromnym obszarze — wynosi dwadzieścia kilka tysięcy, nie powiększając się, ale spadając — tam drogi trzeba budować z ogólnego budżetu państwowego przy możliwie jak najintensywniejszej pomocy samorządów.

Tak było u nas do r. 1931, w którym wyrzucono z budżetu instytucje drogowe i umieszczono je w Funduszu drogowym. Wyrzucenie to poszło bardzo łatwo. O wiele trudniej przyszłoby obecnie naprawić ten błąd, choć wszyscy godzą się na to, że bez znacznych dotacji ze skarbu państwa droga będzie się stale pogarszała, a z nią także niezmiennie ważne zagrożenie motoryzacji.

Związaaliśmy w tytule drogi ze szkołami nie celowo przeciwstawiania sobie tych kapitalnych kwestyj i nie w celu rozstrzygnięcia, która z nich jest ważniejsza. Można by na ten temat napisać obszernie dzieło, wnioskując w sam rdzeń problemów i programów społeczno-gospodarczych. Dalecy od takiego zamiaru, chcemy raczej wskazać na pewne analogie, zachodzące w stanie i sposobie traktowania obu tych zagadnień.

Podobieństwo polega przede wszystkim na tem, że w obu kierunkach mamy bardzo dużo do zrobienia i odrobienia, przyczem między zachodem a środkiem i — jeszcze bardziej — wschodem kraju istnieją ogromne różnice. Dalsza analogia streszcza się w tem, że w okresie znacznych nadwyżek budżetowych, przeznaczonych i wydawanych na rozmaite cele, zarówno drogi jak i szkoły były po macoszemu traktowane. Wreszcie — i to jest najważniejsze — sprawa szkolna zaczyna w ostatnich czasach przybierać kierunek bardzo podobny do tego, jaki nadano w r. 1931 sprawie drogowej.

Mamy tu na myśli Fundusz szkolny i daninę szkolną. Wprawdzie ta próba „samowystarczalności” szkolnictwa jest narażona dość mała, gdyż dochody Funduszu szkolnego wynoszą tylko 53 miliony, w czem daniina szkolna — 18 milionów, wobec 295 milionów wydatków na szkolnictwo, pokrywanych z ogólnego budżetu, czyli z normalnych podatków. Jednak wyłom jest zrobiony i faktem jest, że Fundusz szkolny ma obecnie pokrywać nie tylko rzeczowe wydatki administracji szkolnej, ale także część uposażenia nauczycieli.

Nie wchodzi tu w grę jakieś głębokie, programowe przyczyny, których zresztą trudno byłoby dopatrzyć się

w tej podwójnej bucharterji budżetowej. Poprostu dla zmniejszenia ogólnego deficytu chciano obciążyć wydatki na szkolnictwo o 18 milionów, a gdy minister oświaty dość energicznie temu się sprzeciwił, doszło do kompromisu: 18 milionów obciąży i zwrócić je w innem miejscu, jednak z warunkiem, że da je nie skarbu, ale — daniina szkolna.

Tak samo było przed 4 laty z wydatkami na drogi. Nic przeto dziwnego, że przy dyktandach podobieństwach nasuwa się obawa, aby szkolnictwo nie wyszło na Funduszu szkolnym tak, jak wyszły drogi i mosty na Funduszu drogowym.

Ze podatnicy na obu funduszach jednakowo wychodzą, tego już dodawać nie potrzeba.

ROZWÓD BYŁEGO KRÓLA HISPANSKIEGO.

Był król hiszpański Alfons i jego małżonka Ena, z domu księżniczka Beattenberg, według ławników mają zamiar wnieść skargę rozwodową. Powodem tych pogłoszek była nieobecność eks-królowej na ślubie infantki Beatrixy z księciem Tomim.

Japonia usadawia się na Pacyfiku.

Od chwili wystąpienia Japonji z Ligi Narodów coraz częściej mówi się o dawnych posiadłościach niemieckich na Oceanie Spokojnym, które w drodze mandatu przeszły pod administrację Japonji.

Są to archipelagi wysp Marshalla, Karoliny i Mariany, o ogólnym obszarze 2.500 km. kw., słabo zaludnione, a przedstawiające dla Japonji znakomity teren ekspansji gospodarczej, — nie mówiąc o znaczeniu militarnym tych punktów.

Japonia nie myśli zupełnie zrezygnować z mandatu Ligi Narodów, — wręcz przeciwnie zachowuje się tak, jakbyby kolonie te stanowiły już jej bezsporną własność.

Zrobiono już dużo dla uporządkowania stosunków sanitarnych i prawnych, rozbudowano sieć dróg, zakładano szereg szkół. Jednym słowem Japonia administruje temi koloniami wzorowo i na tym punkcie nie jej nie można zarzucić.

Równocześnie jednak postępuje intensywna kolonizacja tych wysp.

Kiedy w roku 1920 liczba tubylców wynosiła 48 tysięcy a Japończyków niespełna 4 tysiące — to w roku 1935 stosunek ten przedstawiał się następująco: na 50 tysięcy tubyl-

ców było 32 tysiące Japończyków.

Ci ostatni, to niemal wyłącznie koloniści zajmujący się uprawą roli i rybołówstwem. Dotychczas nie było żadnych konfliktów między żółtymi a tubylcami, łagodny bowiem klimat i niezwykle urodzajna ziemia sprawiają, że nikomu chleba nie brakuje. Jeżeli można mówić o „bezrobociu”, to jest to chyba bezrobocie świadome, dobrowolne: ekoro ziemia sama rodzi wszelkie owoce i plony, pocóż tubylcy mają męczyć się i pracować?

Wobec jednak coraz silniejszego napływu Japończyków niedaleką wy daje się chwila, gdy chleba wreszcie zabraknie...

Jak wynika z powyższego, Japonia dokonywuje systematycznego podboju ekonomicznego swych kolonii, usadawiając się na nich coraz silniej. Znalazła obszerne i wdzięczne pole dla swej ekspansji. Ze zaś równocześnie rozbudowuje porty, tworząc z nich bazy dla swej floty handlowej i wojennej, — zatem można przyjąć za pewnik, że tego smaczniejszego kąska dobrowolnie z rąknie wypuści. A czy któregolwiek mocarstwo zdecydowałoby się na próbę wydarcia jej tego terytorjum — jest rzeczą bardzo wątpliwą.

Warszawa - Drezno. Za króla Sasa i za Hitlera.

W tych dniach, jak wiadomo, gościł w Warszawie i Krakowie nadburmistrz miasta Drezna, p. Zömer, podejmowany z wielką uprzejmością i względami przez władze polskie.

Z okazji tej wizyty szereg piśm saskich zamieszcza artykuły na temat dawnych związków, łączących Saksonję z Polską, w szczególności zaś Drezno z Warszawą.

Tak więc „Dresdner Neueste Nachrichten” z dnia 18 bm. zamieszcza wielki artykuł pt. „Dresden — Warschau”, który ozdobiono w nagłówku herbem królewskim Augusta II i Au-

gusta III, łączącym godła państwowe Polski i Saksonji. W tekście artykułu znajdziemy nadto reprodukcje dwóch sztychów Canaletta z czasów Augusta II; pierwszy z nich przedstawia Krakowskie Przedmieście w Warszawie od strony Zamku, drugi — projekt pałacu saskiego w Warszawie od strony ogrodu. Canaletto, jak wiadomo, był nadzwyczajnym rysownikiem i malarzem widoków Warszawy i miast saskich, głównie Drezna.

W samym artykule spotykamy obszerną charakterystykę roli kulturalnej obu Sasów na terenie Polski i

Saksonji. Autor artykułu stwierdza na zakończenie, że budynki z tej epoki (dawny pałac saski wraz z Ogrodem Saskim, pałac Brühla, będący obecnie siedzibą MSZ), do tej pory nadają piętno wyglądu Warszawy.

Inny dziennik „Dresdner Nachrichten” (również z dnia 18 bm.) zamieszcza podobny artykuł pt. „Mosty z Drezna do Warszawy”, w którym sięga historycznie jeszcze dalej, bo aż do czasów pokoju budziszyńskiego, zawartego w r. 1018 między Bolesławem Chrobrym a cesarzem Henrykiem II; mocą tego pokoju, jak wiadomo, Łużyce i Miśnia przyłączono do Polski, na krótko zresztą do Polski.

„Ale nie tylko szczęk broni — pisał „Dresdner Nachrichten” — znajdujemy u początku stosunków obu krajów. Słodkie, pokojowe dźwięki rozbrzmiały, kiedy Bolesław przywodził do domu córkę margrabiego Miśni jako małżonkę”.

Wliczwszy następnie wszystkie Niemki, które były znanymi księżkami i królów polskich, dziennik opisuje — podobnie, jak cytowane przez nas wyżej „Dresdn. N. N.” — panowanie Augusta II i III. Na zakończenie spotykamy kilka komplementów pod adresem Polski, przyczem m. in. podkreśla się, że „także filozof Nietzsche miał polską krew w żyłach”.

Podobne artykuły zamieszczały również mniejsze pisma saskie (np. „Landespost”). Wszystkie te wystąpienia dowodzą, jak solidarnie prasa niemiecka stosuje się do zarządzeń Hitlera, który nakazał dziennikom — w interesie prowadzonej przez siebie obecnie polityki — zmienić dotychczasowy ton wobec Polski.

Jak długo ta „sielanka” potrwa — nie wiadomo. W każdym razie, jeśli już mowa o królach polskich, z dynastji saskiej, warto przypomnieć, że pod piękną zasłoną działościści budowlanej i artystycznej knuli oni wręcz hamiełne spiski na całość Rzeczypospolitej. W szczególności już August II pertraktował z obcymi czynnikami o rozbiór Polski, równocześnie zaś rządy jego doprowadziły kraj do zupełnego rozstroju wewnętrznego, który pogłębił się jeszcze za Augusta III.

Z tej strony tradycje stosunków polsko-saskich nie przedstawiają się więc różowo; faktem jest za to, że Drezno było zawsze miastem chętnie odwiedzanym i lubianym przez Polaków.

Z DNIA

POS. WIŚLICKI KONFERUJE...

„Moment” (nr. 9) w depeszy z A. T. z Warszawy donosi:

— Minister opieki społecznej, dr. Paciorek, przyjął wczoraj na dłuższej konferencji posła Wiślickiego. Poruszono sprawę asygnowania pieniędzy ze skarbu państwa dla kas bezrobotnych, jak również sprawę Funduszu Pracy w związku z sytuacją ludności żydowskiej w Polsce.

Również wczoraj

— poseł Wiślicki odbył konferencję z dyrektorem departamentu do spraw podatkowych w Min. skarbu, dr. Lubowiczem, o całym szeregu spraw podatkowych.

Konferencję tego wybitnego członka wszystkich instancji żydowskich z różnymi przedstawicielami rządu w Polsce, podane do wiadomości zagranicy przez zd. ag. tel. srogią dalszy ciąg inscenizacji „mędzy” żydowskiej w Polsce, zapoczątkowanej na szerszą skalę przez łozę Bnei Bricht w Warszawie w dniu 3 bm. Podczas tego zebrania rab. dr. Szor wyraźnie przyznał:

— W Ameryce odbywa się obecnie konferencja przedstawicieli „Jont” i żydów angielskich w sprawie szerokiej akcji pomocy dla żydostwa. Polscy żydzi muszą zabierać głos. („Hajnt” nr. 7).

Poseł Wiślicki właśnie „zabiera głos”, jako żyd „polski”...

Wzrosną w ten sposób „siłki” ze strony rządu w Polsce i ze strony żydostwa zagranicą...

Żydostwu chodzi, przecież o to, aby silniej umocnić się na barkach ludności rdzennej w Polsce.

Zapisujcie się na członków LOPP.

O skoordynowanie akcji leczniczej samorządów i ubezpieczalni społecznych.

Jak donosiliśmy przed kilku dniami, minister opieki społecznej w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych zwrócił się do prezydentów miast i przewodniczących wydziałów powiatowych o nadesłanie opinii co do sposobu i warunków najbardziej celowego współdziałania z ubezpieczalniami społecznymi w zakresie wspólnych zadań, dotyczących służby zdrowia i lecznictwa.

Publiczna organizacja lecznictwa i służby zdrowia rozwija się w Polsce dwoma niepowiązanymi ze sobą torami, niema bowiem planowej koordynacji pracy lecznictwa ubezpieczalni społecznych z lecznictwem samorządu terytorialnego. Ten stan rzeczy ulec może zasadniczej zmianie w związku z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r., nakładającym na instytucje ubezpieczeń społecznych i związki samorządu terytorialnego obowiązek wzajemnego korzystania dla swoich celów ze swych zakładów i urządzeń leczniczych, oraz zapobiegawczych.

Obecnie korzystając z uprawnień, przysługujących przy nowym stanie prawnym, Ministerstwo opieki społecznej przystępuje do wprowadzenia w życie tego przepisu.

Jeżeli chodzi o współdziałanie samorządu terytorialnego z ubezpieczalniami społecznymi w zakresie wzajemnego korzystania ze swych zakładów, oraz urządzeń leczniczych i zapobiegawczych, to współdziałanie to oddawa już istnieje, natomiast brak jest planowej skoordynowanej akcji w zakresie lecznictwa i działalności zapobiegawczej między ubezpieczalniami a samorządami, co pociąga za sobą zbędne wydatki, a nie daje pożądanego wyniku.

W obecnych warunkach sprawa ta jest zagadnieniem niezwykle aktualnym zwłaszcza dla samorządu, którego dochody gwałtownie się kurczą, natomiast wydatki, szczególnie na opiekę społeczną i leczenie biednych, ze uwagi na zwiększające się bezrobocie i niedożywienie, stale wzrastają.

Samorządy, nie mając innego wyjścia, z konieczności redukują swe wydatki i w rezultacie powstaje błędne koło, gdyż na wzrastające potrzeby przeczyna się coraz mniejsze kwoty. Stan ten jest niepokojący z tego względu, że inaczej przedstawia się sprawa, gdy np. redukuje się wydatki na budowę drogi, czy inną podobną inwestycję, a zupełnie co innego, gdy robi się oszczędności na zdrowiu publicznym, gdyż ze uwagi na zmniejszoną odporność biednych warstw ludności, sprawa ta może spowodować fatalne i wysoce niebezpieczne konsekwencje.

Już dziś ludzie zdający sobie z tego sprawę, obmyślają środki zaradcze, jednakże wszelkie zamierzenia paraliżuje brak środków finansowych i dlatego też życzyć należy, aby pro-

jekt Ministerstwa opieki społecznej, zmierzający do skoordynowania akcji leczniczej ubezpieczalni społecznych z lecznictwem samorządu

terytorialnego jaknajprędzej został zrealizowany, a to ze względu na doniosłe znaczenie zagadnienia zdrowia publicznego.

Magistraty miast w Zagłębiu zostały zatwierdzone.

Wczoraj nadeszła z województwa Kieleckiego wiadomość, że zarządy miast: Sosnowca i Dąbrowy Górniczej zostały zatwierdzone. Tak więc, prezydentem Sosnowca jest p. Józef Kaczkowski, wiceprezydentem p. Hugo Almstaedt; wiceprezydentem Dąbrowy Teofil Trzęsimech. Co się tyczy p. Mateusza Siwika, który ma

objąć w Dąbrowie stanowisko prezydenta, do tejczas sprawa nie jest wyjaśniona.

W związku z tem należy spodziewać się zwolnienia w najbliższych dniach posiedzeń rad miejskich.

W Dąbrowie na najbliższym posiedzeniu odbędą się wybory ławników.

Dlaczego urzędnicy państwowi pracują w godzinach pozabiurowych?

Wczoraj podaliśmy wiadomość, że inspektorowie pracy będą udzielać pozwoleń na przedłużenie godzin pracy, oraz na pracę nocną jedynie w wypadkach wyjątkowych i nagleżycie uzasadnionych. Zarządzenie zupełnie słuszne, szkoda jeno, że dotyczy tylko pracowników fizycznych, a nie obejmuje również urzędników państwowych, którzy mimo okólników i zakazów w tej sprawie, zmuszani są do pracy w godzinach pozabiurowych, pracując niejednokrotnie wieczorami i w porze nocej.

Zdawałoby się, że urzędnicy i instytucje państwowe powinny świecić przykładem, tymczasem jest odwrotnie, kiedy bowiem prywatne instytu-

cje i przedsiębiorstwa muszą, płacić za pracę w godzinach ponadliczbowych, a za wszelkie przekroczenia w tym zakresie grożą im dotkliwie kary, w urzędach i instytucjach państwowych dzieje się to bezkarnie, nie też dziwnego, że wśród przeciętnych pracowników państwowych, sądząc na podstawie słusznego marzenia i rozgoryczenia.

Ponieważ władze centralne wydały w swoim czasie zarządzenie, zabraniające zatrudniania urzędników w godzinach pozabiurowych, sądząc należy, że zarządzenie to będzie respektowane i że stam dotychczasowy ułamek wreszcie tak koniecznej zmiany.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK.

26	Dziś Polikarpa
Sobota	Jutro Jana
	Wschód słońca 7 m. 24.
	Zachód „ 16 m. 29.

Kinoteatry w Zagłębiu

dzisiaj wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Piotruś.

PALACE: „Pan bez mieszkania”.

EDEN: W niewoli dżungli.

DĄBROWA

ARS: „Złodziej sere”.

BAJKA: „Wielki gracz” i „Brzdąc”.

× 25 MILJONÓW ZŁ. STRAT SPOWODU POŻARÓW. Powiechemy zakład ubezpieczeń wzajemnych spółdzielca zastawienie o kilkaset pożarów w 1934 r. Prownożyczne obliczenia wykazały już, że straty ogniowe w r. b. roku były większe, niż w latach poprzednich, sięgały one około 25 milionów złotych. Pastwą ognia padło 17.000 nieruchomości, obejmujących łącznie 20 tysięcy budynków. O rozmiarach klęski pożarów w Polsce świadczy fakt, że statystyka nie obejmuje straci, pomieszczeń w ubezpieczeniu dobrowolnem, bądź też zarejestrowanych przez prywatne towarzystwa ubezpieczeń.

× Z RADY PRZYBOCZNEJ W BĘDZINIE. Onegdaj odbyło się posiedzenie Rady przyboocznej w Będzinie, na którym zaaprobowano wniosek władzy komisarzkiej w sprawie spróżogowania w Banku Komunalnym krótkoterminowej pożyczki, w kwocie 30 tysięcy zł. Dziwna rzecz, iż w mieście, w którym od kilku lat poza inwestycjami z Funduszu Pracy, nic się nie robi, no i w mieście, posiadającym rentowne przedsiębiorstwa, niema pieniędzy na spłatę pożyczek, choć przy każdej sposobności słyszy się piękne deklaracje na ten temat.

Teatr miejski w Sosnowcu

Dzisiaj teatr miejski w Sosnowcu gra w Kielcach.

Bal-Maskarada

W TEATRZE MIEJSKIM W SOSNOWCU.

Już dnia 1 lutego r. b. odbędzie się bal-maskarada artystów Teatru Miejskiego w Sosnowcu. Najtańszy, najwesejszy i największy bal. Konkurs na najpiękniejszą tancerkę. Konkurs na królową balu bez maski i królową balu w masce. Konkurs na najpiękniejszą wypowiedzianą wierszyk. Konkurs na najgłupszego pana i najcieńszą paniną. Nagrody. Niespodzianki. Atrakcje. Budet obficie zapewniony przez popularną restaurację „Savoy”.

Bilety wstępu w cenie zł. 3. Bilety rodzinne (4 osoby) 10 zł.

Nowe rozporządzenie PORZĄDKOWE NA KOLEJACH.

Nowe rozporządzenie ministra komunikacji o porządku na kolejach, które wchodzi w życie z dniem 30 b. m., przewiduje prawo nakładania grzywien w drodze dowodzących nakazów karnych przez organa ochrony kolei, posiadające imienne upoważnienie powiatowej władzy administracji ogólnej.

Upoważnione osoby będą miały prawo legitymowania lub stwierdzania w inny sposób tożsamości osób, które przekroczyły przepisy o porządku na kolejach oraz prawo zatrzymywania winnego i egrowadzania go przymusowo do najbliższego funkcjonariusza P.P.

× OPLATEK C.K.S. Jutro, 27 b. m., w sali klubu na Saturnie odbędzie się tradycyjny oplatek, urządzony przez C.K.S. dla członków z rodzinami, oraz sympatyków. W czasie skromnego przyjęcia klubowe, przystępować będzie własne orkiestra.

Trzeba usprawnić OBSŁUGĘ POCZTOWĄ WSI.

Organizacje rolnicze postanowiły wystąpić do Ministerstwa poczt i telegrafów o usprawnienie doręczania poczty dla mieszkańców wsi. Na terenie b. zaboru rosyjskiego listy doręczane są mieszkańcom niektórych miejscowości za dodatkową opłatą. Rolnicy podnoszą, iż listy w miastach doręczane są adresatom szybkim i sprawnie, podczas gdy listy na wsi doręczane są po kilku nierzadko tygodniach, chociaż opłaty pocztowe są jednolite dla wsi i miast. Stery rolnicze projektują, aby każda wieś otrzymała w odpowiednim urządzeniu pocztowym własną skrytkę. Już ta inicjatywa uprzywilegiowałaby wsi korzystanie z poczty.

Pasażerowie taksówek BĘDĄ UBEZPIECZANI.

Niebawem ma ukazać się rozporządzenie wykonawcze do ustawy o koncesjonowaniu taksówek. Będzie ono przewidywało obowiązek ubezpieczenia pasażerów taksówek od nieszczęśliwych wypadków i w razie w życie od 1 kwietnia r. b.

Na podstawie uchwały ogólnokrajowego zjazdu właścicieli drożek samochodowych z 11 września r. z. co do stworzenia własnego towarzystwa ubezpieczeń, podjęto w tym kierunku starania, ponieważ ubezpieczenie pasażerów w towarzystwach prywatnych przekraczałyby możliwości płatnicze ogółu właścicieli taksówek. Obecnie starania te osiągnęły pozytywny wynik. Ministerstwo Skarbu (Państwowy Urząd kontroli ubezpieczeń) powiadomiło Związek związków właścicieli drożek samochodowych o wydaniu mu koncesji na powołanie do życia takiego tow. ubezpieczeń.

Centrala nowej instytucji mieścić się będzie w Poznaniu z oddziałami w Warszawie i w innych miastach. Instytucja będzie sfinansowana przez jeden z większych banków w Poznaniu. Wysokość stawki ubezpieczeniowej będzie przystosowana do możliwości materialnych właścicieli taksówek. Omarwiane towarzystwo ma rozpocząć swą działalność już w lutym.

Ostatnie dni HANDLU ZAJĄCAMI.

Od 1 lutego rozpoczyna się na terenie całej Rzeczypospolitej czas obronny za zajmowanie (na terenie woj. Pomorskiego i Pomorskiego czas obronny rozpoczął się z dn. 1 stycznia; woj. Śląskiego — z dn. 15 stycznia).

Zgodnie z brzmieniem art. 53 prawa łowieckiego (Dz. U. R. P. nr. 110 (27 r., poz. 934) — po upływie dni 10 od momentu rozpoczęcia czasu obronnego, a więc od dnia 11 lutego — apozdrawianie, kupowanie, przewożenie i przenoszenie zajętych, jak również podawanie ich w restauracjach i jadłodajniach jest zabronione.

Za przekroczenie tego zakazu art. 80 prawa łowieckiego przewiduje się karę grzywny do zł. 500 i aresztu do 6 tygodni, oraz konfiskatę zwierzyzny.

Zwracamy na powyższe uwagę przede wszystkim p. właścicieli restauracji i handlowców zwierzyzny, jak również wszystkich kupujących zwierzyznę dla użytku domowego, aby nie narazili się na przykre konsekwencje swej nieświadomości w tym względzie.

× ODCZYT W SOSNOWCU. Stananiem Związku pracy obywatelskiej kobiet w Sosnowcu w niedzielę, dnia 27 stycznia o godz. 12 pami dr. Szwałdantowa wygłosi odczyt o gwałtach w szkole powszechnej przy ul. Wodnej 1. Wstęp bezpłatny.

× BUDŻETOWE POSIEDZENIE RADY W CZELADZI. W nadchodzący środek w Człodzi odbędzie się drugie posiedzenie rady przyboocznej, na którym rozpatrywamy będzie preliminarz budżetowy na rok 1935-36.

× ODROZCZONA KONFERENCJA. Wyznaczona na wczoraj przez Inspektora pracy konferencja w sprawie rozpatrzenia skargi robotników wapienników Siegniecha w Będzinie nie odbyła się spowodowaną niemożnością przybycia na konferencję właściciela zakładu. Następną konferencja została wyznaczona na dzień 3 lutego r. b.

ZAKOPANE --

Sienkiewiczówka

UL. ZAMOJSKIEGO

PENSJONAT I-ej KAT.

Poleca słoneczne pokoje z balkonami.

Apartamenta z łazienkami.

Pokoje obk. — Salony towarzyskie.

Wykwintna kuchnia.

Na życzenie dietetyczna.

Ceny po świętach niższe.

Z przeszłości Pawła Grzeszolskiego

aresztowanego pod zarzutem otrucia dzieci.

Aresztowanie Pawła Grzeszolskiego, jednego z wyświeczonych urzędników Zakładów Huleczyńskiego w Sosnowcu, pod zarzutem otrucia dwójki swych dzieci, o czym pierwszy donieśliśmy w ub. środę, wywołało wielką sensację w całym Zagłębiu.

Wiadomość tę podało za nami wiele piśm wychodzących w różnych miastach Polski.

Ze względu na toczące się śledztwo przeciwko osadzonemu w więzieniu Grzeszolskiemu musimy ograniczać się w podawaniu informacji, związanych z tą niezwykle sprawą, natomiast możemy podać szereg szczegółów z przeszłości Grzeszolskiego.

Grzeszolski podczas wojny europejskiej przebywał w Rosji i stamtąd wrócił do Polski. Początkowo przebywał w Kaliszu, później zaś przybył do Zagłębia Dąbrowskiego i zamieszkał w Sosnowcu w domu swych teściów przy ulicy Rybnej. W sąsiedztwie do mu teściów Grzeszolski wybudował małą fabryczkę, która jednak po krótkiej egzystencji została umiarkowana i jest nieczynna do dzisiejszego dnia.

Jeszcze przed śmiercią żony miedzy Grzeszolskim a rodziną jego żony dochodziło do nieporozumień. Zaogniły one się tembardziej po śmierci żony, a następnie dzieci, które zmarły w tajemniczych okolicznościach.

Już wtedy zarzuczano Grzeszolskiego

mn, że przyczynił się on do śmierci swej najbliższej rodziny. W ub. roku odbyła się nawet na tem tle rozprawa sądowa przeciwko siostrze ś.p. Grzeszolskiej z oskarżenia jej szwagra Grzeszolskiego, przytem zapadł wyrok skazujący z zawieszeniem wykonania kary.

Na rozprawie wyszło na jaw wiele drastycznych szczegółów. Okazało się, że Grzeszolski utrzymywał bliskie stosunki z młodą dziewczyną.

W ub. roku odbyła się inna rozprawa, w której występował Grzeszolski oskarżony przez p. Szczęsnego urzędnika fabryki Huleczyńskiego o oszustwo. Rozprawa ta zakończyła się wyrokiem skazującym Grzeszolskiego na trzy miesiące aresztu.

Ostatnio zaś wpłynęło do sądu nowe oskarżenie przeciwko Grzeszolskiemu ze strony jego teścia o fał-

szerstwo weksli. Termin rozprawy został wyznaczony na 7 lutego.

Po ukończeniu prowadzonego obecnie w szybkim tempie dochodzenia przeciwko G. posądzonego o otrucie dzieci sporządzony zostanie przeciwko niemu akt oskarżenia, w następstwie czego odbędzie się rozprawa sądowa.

Jak wspominaliśmy, omegdaj córka Grzeszolskiego zmarła w szpitalu w Czeladzi. Charakterystycznym objawem podczas choroby było wypadanie włosów, co podobno zdarza się przy zatruciu organizmu rzadko spotykaną trucizną.

Podobne objawy zauważono w czasie choroby służącej G., która zachorowała w tym samym czasie co córka G. Lucyna.

Służąca, dzięki zabiegom lekarskim powróciła do zdrowia i cieszy się nim dotychczas.

Aresztowanie młodego złodzieja z bogatą przeszłością.

Omegdaj został aresztowany 28-letni Wacław Żłóbek, pochodzący z Lubelskiego, mający za sobą, pomimo młodego wieku, bogatą przeszłość.

Żłóbek uważał się za młodego chłopca do gimnazjum, nie ukończył go jednak, bowiem już w piątej klasie wpadłszy w nieodpowiednie towarzystwo, począł uprawiać rzemiosło złodziejskie.

Wydalony z gimnazjum Żłóbek w stosunkowo krótkim czasie stał się „fachowcem” w okradaniu bliźnich. Specjalnością jego było okradanie pasażerów pociągów osobowych nie tylko na terenie Polski lecz i zagranicą.

Żłóbek dokonał wielu kradzieży w okolicach Lublina i Radomia. Wreszcie powinęła mu się noga i znalazł się w więzieniu.

Skazany przez sąd za liczne kradzieże na łączną karę trzech lat więzienia Żłóbek opuścił je przed paroma miesiącami.

Odzyskawszy wolność Żłóbek znowu począł grasować w pociągach. Ostatnio Żłóbek przeniósł się na teren Zagłębia Dąbrowskiego. Przed paru

dniami Żłóbek, jadąc w pociągu, zdążającym z Katowic do Częstochowy okradł pewną ślązaczkę.

Koło Zawiercia, gdy kobieta położyła się na ławce i zasnęła, Żłóbek okradł jej torebkę, położoną pod głową.

Porwawszy torebkę złodziej otworzył szybko drzwi i, pomimo krzyku okradzionej, która w tym momencie obudziła się, Żłóbek wyskoczył z wagonu i zbiegł w niewiadomym kierunku, porzucając koło toru torebkę, z której zdejął wyjąć pieniądze. Poszukiwania policji nie dały wyników.

Omegdaj Żłóbek, jadąc pociągiem warszawskim w kierunku Sosnowca w przedziale z kilkoma pasażerami zjadłymi został poznany przez jednego z nich. Żłóbek, widząc, że został zde-maskowany, usiłował wyskoczyć z wagonu, w czym jednak przeszkodziło mu i na najbliższej stacji kolejowej oddano go w ręce policji.

Żłóbek został odesłany do dyspozycji wydziału śledczego w Sosnowcu, a następnie z polecenia władz sądowych osadzony w więzieniu.

Syn w obronie katowanej matki zabił swego niedoszłego ojczyma.

Zdarzają się w życiu dramaty, które potwornością swoją przewyższają wszystkie inne. Są to t. zw. dramaty rodzinne. Przeżywała go również i wdowa po posterunkowym policji z Dąbrowy, Ewa Urbańczykowa, oraz jej dzieci: Manjan i Wacław. U Urbańczykowej po śmierci jej męża zamieszkał w charakterze jej przyjaciela, giser fabryki Fitzer i Gampner, Stanisław Sapeta. Początkowo pozycje ich było dość dobre, czasem jednak, kiedy Sapeta, wskutek nie-szczęśliwego wypadku w fabryce stracił oko, wszystko się zmieniło.

Pozbawiony pracy i przejadłszy odszkodowanie, które mu fabryka wypłaciła, Sapeta zaczął czynić przyjaciółce wyrzuty, zarzucając jej, że za dużo wydaje pieniędzy. Od tego czasu Urbańczykowa i jej dzieci nie miały ani dnia spokoju. Sapeta, nie mając co robić, rozpił się, a powrociwszy pijany w nocy do domu bił nieraz Urbańczykową i jej dzieci. Dochoziło do tego, że niejednokrotnie niszczęliwa kobieta zmuszona była uciekać z domu w jednej koszuli, by uniknąć ciężkich razów, których jej nie skąpił brutalny przyjaciel.

Bywało i tak, że dzieci Urbańczykowej, na widok katowanej matki, zwracały się o pomoc do policji. Nie trudno zrozumieć, ile wycierpiała Urbańczykowa i jej dzieci, jeśli weźmiemy pod uwagę, że trwało to przeszłe 10 lat.

Pewnego razu, a było to w czerwcu 1933 roku Sapeta po całodziennym li-bacji, powrócił w nocy do domu i zaczął się — jak zwykle — awanturo-wać. W pewnej chwili podbiegł on do łóżka, na którym spała Urbańczykowa, wyłócił ją siłą z łóżka, rzucił na podłogę, złapał za włosy, a następnie zaczął się nad nią w brutalny sposób znęcać, bijąc ją, kopiąc i katusząc. W obronie katowanej matki stanął jej najstarszy syn 21-letni Man-rijan, który widząc, że Sapeta nie prze-staje się znęcać nad kobietą, usiłował uwolnić ją z rąk oprawcy. Wówczas Sapeta rzucił się na niego i uderzył go pięścią w twarz. Z tego powodu wywiązała się między nimi nierówna walka, w czasie której Urbańczyk-widząc, że nie da rady pijałkowi, porwał za piec polano i uderzył nim 3-krotnie w głowę niedoszłego ojczyma, tak silnie, że Sapeta z je-kiem zwałił się na ziemię, a w kilka godzin potem zmarł, nie odzyskawszy przytomności.

Epilog tego krwawego dramatu rozegrał się wczoraj przed Sądem Okręgowym w Sosnowcu. Na rozprawie oskarżony ze skrucu do winy się przyznał, tłumacząc się tem, że stanął on w obronie matki swojej.

Sąd po przesłuchaniu świadków: uznał Urbańczyka winnym zabój-stwa, biorąc jednakże pod uwagę, że działał on w obronie koniecznej, od-kary go zwolnił.

Samobójczy skok DO CZARNEJ PRZEMSY.

W ub. czwartek na oczach licznych przechodniów skoczyła z mostu przy ulicy Rybnej w Sosnowcu do Czarnej Przemszy jakaś kobieta.

Świadkowie samobójczego skoku po-spieszyli niezamówionej z pomocą i nie-przytomną wydobyli na brzeg, poczem przewieziono ją do szpitala na Pelknie. Tutaj okazało się, że demarką była miesz-kanica Sosnowca Barbara Mosna, dwu-dziesięcioletnia wdowa.

Wczoraj niedoszła samobójczyni, któ-rą troskliwie zaopiekowano się w szpi-talu, udała się o własnych siłach do domu.

× ZARZĄD KOŁA O.Z.P.R. Sosnowiec, Śródmieście, podaje do ogólnej wiadomo-ści O.Z.P.R., że w lokalu O.Z.P.R., Piłsud-skiego 8, została otwarta świetlica, która jest czynna w każdą sobotę od godz. 16.30 do 21.

× ZWIĄZEK PODOFICERÓW REZER-WY Koło Głodzieńce urządza w salach klubu Głodzieńskich Tow. w sobotę dnia 26 b.m. bal podoficerski z tradycyjnym kotyljonem i różnymi niespodziankami.

× ZA NADMIERNE POBIERANIE CEN. Stanosławo grodzkie w Sosnowcu sporządziło szereg domiesięi karnych na kupców, niesłuszających się do ustal-o-nych przez władze cen pomarańczu.

× WYKOLEJONY WAGON. Na szlaku Będzin — Dąbrowa wykołcił się wczoraj wagon pociągu towarowego, nałado-wany żelazem. Wypadku z ludźmi nie było.

× ZGON SAMOBÓJCZYNI. 27-letnia Weronika Boher z Będzina, która w celu samobójczym napisała się esencji octowej o czym donieśliśmy we wczorajszym nu-merze, zmarła wczoraj w szpitalu powia-towym w Będzinie.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

SPRZECZKA O KROWE POWODEM ZABÓJSTWA.

Wczoraj w Sądzie okręgowym w Sosnow-cu toczyła się rozprawa przeciwko mieszkań-cowi Łaz. 15-letniemu Edwardowi Hejczy-ko-wi oskarżonemu o zabójstwo swego kolegi, Stanisława Barczyka.

— Jak wynikało z aktu oskarżenia, pomie-dzy pastuchami Hejczykiem, a Barczykiem do-rodziła się dwanaście lat temu, na tle sprzeczki o krowę do ewentualny, w czasie której Bar-czyk rzucił się na kolegę i zaczął go bić.

Hejczyk nie mogąc dać rady o wiele sil-niejszemu od siebie koledze zaczął uciekać. Za nim pobiegł Barczyk, który dopadłszy u-ciekającego zaczął okładać go niekiedy wiel-kiemi po machach. Wówczas do ścigany chcąc się uwolnić od prześladowcy i uniknąć ra-zów, rzucił w Barczyka kamień tak nieszczęśli-wie, że trafił go w skroń, zabijając go na miejscu. Powstał jednak na rozprawie bie-gły lekarz orzeczą, że zabójstwo było tylko dziełem ślepego przypadku, gdyż — jak się okazało — kij był nadzwyczaj ciężki i ma-ty, sąd Hejczyka uwolnił od winy i kary.

Dwoje dzieci W PIOMIENIACH.

Gospodarz Jan Kolodziejczyk, zamiesz-kały w Nowej Wsi pod Częstochową, wy-jedźdżając do Myszkowa pozostawił w do-mu bez opieki dwoje dzieci w wieku trzech i pięciu lat.

Dzieci poczyniły w pewnej chwili głód i postanowiły przyszybać sobie jedzenie. Nasładowując matkę, włożyły do pieca drzewo, oblały je maitą i zapaliły. Nafta zajęła się tak gwałtownie, że zapaliły się ubrania na dzieciach i sprężyły w izbie. Gdy Kolodziejczyk powrócił do domu, połowa urządzenia izby zniszczona zosta-ła już przez płomienie, a oboje dzieci i opalonymi sulkienkami leżały na podło-dze.

Jak się okazało, starsze jeszcze żyło w stanie ciężkim przewieziono je do szpi-tala. Drugie dziecko było nieżywe; zmar-ło ono wskutek dożarcia się i popa-żenia.

? ? ? ? ?

BAL-MASKARADA

Artystów Teatru Miejskiego
w Sosnowcu. 292

? ? ? ? ?

Gość pomańczowa MINEŁA.

Kombinacje spekulacji pomarańczo-wych zawiodły, kiedy się bowiem okaza-ło, że dalsze duże transporty pomarańczę-sa w drodze, spekulacja na zwykłej cen-odmianu ustąpiła i już chętnie w sklepach i owocarniach sprzedają każdą ilość po-marańczy po wyznaczony przez władze cen-ie. Jednocześnie kupcy zapewniają, że wna-zie niedługo dalszych transportów tem- pomarańczę ulegnie dalszej niższe, zwłaszcza, że mimo wszystko, pomarań-cze nie są artykułem pierwszej potrzeby, niezbędnym człowiekowi do życia. Już obecnie stwierdza się masowe zbytki i spadek popytu, kiedy bowiem w pier-wszej chwili ludność masowo zaczęła ku-pować tańsze pomarańcze, wkrótce po-pyt ustąpi, gdyż coraz mniej jest ludzi, mogących sobie pozwolić na objadanie się pomarańczami i dlatego też, nawet mimo niskiej ceny handel tym artykułem nie może liczyć na masowy zbytk.

W każdym razie „gość pomań-czowa już minął i nastąpiło upokojenie, a największym regulatorem cen będzie dalsza podaż kawałka zresztą owocu.

Kwiatek biurowy NA WYCOFANYCH ZNACZKACH.

Z dniem 1 lutego r.b. wycofane zostają z obiegu 30-groszowe znaczki pocztowe koloru czerwonego z godłem państwa. Przesyłki pocztowe, opatrzone powyższe-mi znaczkami, będą od 1 lutego uważane za nieopłacone.

Przez dwa następne miesiące, t. j. do 31 marca wszystkie urzędy i agencje poczo-wo wymieniać będą wycofane znaczki 30-groszowe na znaczki będące w obiegu. Wymiana jednak nie będzie natychmi-astowa. Składający znaczki otrzyma po-krótowanie, na podstawie którego dopie-ro w ciągu miesiąca wydane mu będą znaczki obiegowe.

Po co ten miesiąc czekania, pisaniny, formalistyk? Zdawało się już, że po-początek naszej zamarł wreszcie dwóch biu-rokratycznych i zaczęło się handlowe, mot-malne traktowanie spraw — a tu taki kwiatek — a raczej chwast. Trzeba go co rychlej wyrwać i nie trapić klientów for-malnościami wystawiania kwitków ma-... z owych, pisaniny do miesiąca.

KRONIKA ZAWIERCIA

Zapowiedź unieruchomienia KOPALNI „ZYGMUNT”.

Kopalnia węgla brunatnego „Zygmunt” należąca do Tow. „Poreba” pod Zawierciem, a będąca przedsięwzięciem niereaktywnym miała być unieruchomiona. Robotnicy jednakże zgodzili się w ub. miesiącu na 20% obniżki płac, aby tylko kopalnia była czynna w dalszym ciągu.

Obeonie, jak się dowiadujemy, dyrektora „Poreby” postawiła kopalnię całkowicie unieruchomioną, jako przedsięwzięcie niereaktywne. Dotychczas wydobywany węgiel używany był na potrzeby fabryki, obecnie zaś po zalektyfikowaniu zakładu, węgiel ten jest zbędny. Kopalnię ma być unieruchomiona od 15 lutego r.b.

W związku z zapowiedzią unieruchomienia kopalni, robotnicy zwrócili się do inspektora pracy o interwencję. Na konferencji robotnicy wysunęli żądanie wyrównania zarobków górników, motywując to niedolizowaniem umowy przez Towarzystwo. Przedstawiciele zarządu żądanie to odrzucili.

× **ZABAWA KARNAŁOWA LOPP.** Staraniem obwodni pwoiatowego LOPP, w Zawierciu urządzona zostanie w dniu 2 lutego r.b. wielka zabawa taneczna w salach Resursy TAZ. Zabawa urozmaicona koryljonem i wieloma niespodziankami zapowiada się imponująco. Początek zabawy o godz. 9 wiecz.; wstęp tylko 2 zł. od osoby. Do tańca przygrywać będzie orkiestra. Nad blizpieczstwem miłych gości, w razie ewentualnego ataku gazowego czuwać będą pp.: prezes LOPP, Czarnota, insp. Wochman, L. Świdorski i Brzozowski. Za zdrowie konsumentów obficie zaopatrzony bufet odpowiada p. Kapuściński, sekretarza LOPP, Sala będzie udekorowana samolotami i balonikami.

× **NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK PRZY PRACY.** Wczoraj wydarzył się nieszczęśliwy wypadek podczas pracy w fabryce Smolcowa w Myszkowie. Wypadkowi uległ robotnik Jan Cuiński, któremu trybły maszyny zmiażdżyły dłoń. Cuiński przewieziono do szpitala w Zawierciu, przy czym prawdopodobnie zajdzie konieczność amputacji ręki. Inspektor pracy inż. Pawłowski zarządził dochodzenie, celem ustalenia z czyjej winy nastąpił wypadek.

KRONIKA OLKUSZA

„ORZEŁ” — Tajemnica małej Schirley (cudowne dziecko).

× **SPÓŁKA AUTOBUSOWA.** W Olkuszu powstała w dn. 24 bm. nowa spółka autobusowa, na czele której stanął inż. Brojewski z Olkusza, członek komitetu wykonawczego przedst. samochodowych Rozprawy Polskiej. Do nowej spółki przystąpiło 6 przedsiębiorstw autobusowych, posiadających koncesje na linie Sosnowiec — Olkusz — Wollbrom — Miechów — Wodzisław, t.j. wszystkie przedsiębiorcy z wyjątkiem Lasosia.

× **ZMIANY W URZĘDZIE SKARBOWYM.** Delegowany do urzędu skarbowego w Olkuszu na stanowisko maszynika, po zatwierdzeniu p. Radeckiego p. Beba, przechodził spowolnieniem do Zawiercia. Na miejsce p. Beba przychodzi do Olkusza na stałe, p. Jan Piętko z Izby skarbowej z Kielc.

Dotychczasowy naczelnik urzędu skarbowego w Olkuszu, p. Radecki (przywrócony w urzędowaniu) przeszedł do Izby skarbowej do Kielc.

× **BAL MASKOWY P. W. i W. F.** w Olkuszu odbędzie się dn. 2.II r.b. nie w sali gimn. szkoły powsz. nr. 1, lecz w odnowionej sali b. kina „Rosa”.

× **ZABAWA KARNAŁOWA W OJCOWIE.** Pod protektoratem wicestarosty i prezesa powiat. obwodu LOPP, p. Tuzmadla, połączone kółka LOPP, w Cienowicach i Ojcowie, urządzają w salach „Pod Łokietkiem” w Ojcowie w dn. 2.II r.b. wspólną zabawę karnawałową z koryljonem.

× **ZNÓW WYPADEK W KAMIENIOMACH.** Onegdaj w czasie łamania

kamienia w kamieniołomach w Sułoszowej zwał ziemi przysypał górnika, Jona Dąbrowskiego ze Starogo Ujkowa, gm. Bolesław. Dąbrowskiego w ciężkim stanie odwieziono do szpitala krakowskiego, po udzieleniu pierwszej pomocy przez dra Gorczycę z Olkusza. Należy zaznaczyć,

że w szpitalu olkuskim leżą ojciec i syn Gęgotkowie, którzy kilka dni temu w tej samej kamieniołomie, ulegli wypadkowi przy wybuchu amonitu: starsi Gęgotek doznał złamań kilku żeber, a syn zmasakrowania twarzy.

Trudno zrozumieć. Kumulacja uposażeń a urzędnicy państwowi.

Jak domosi agencja „Press”, Ministerstwo skarbu zarządziło, aby po upływie zbliżającego się terminu składania zeznań o podatku dochodowym z tytułu kumulacji uposażeń urzędy skarbowe sprawdziły, czy wszystkie zainteresowane osoby złożyły odpowiednie obliczenia.

Przy tem sprawdzaniu jednak mają być pominięci funkcjonariusze państwowi, którzy oprócz uposażenia ze skarbu państwa, zwolnionego od podatku dochodowego, mieli w ciągu roku tylko jedno dodatkowe zajęcie u innego pracodawcy.

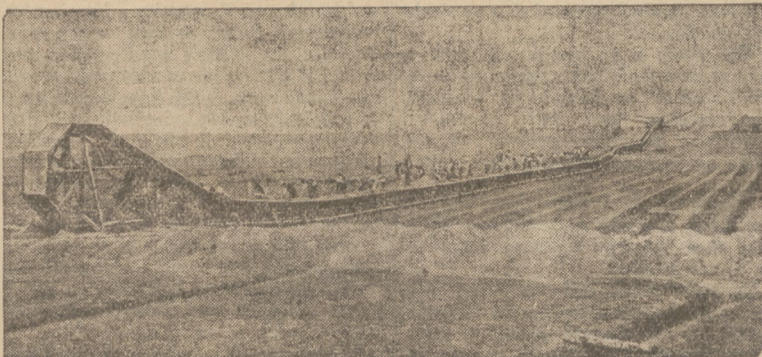
Trudno zrozumieć to zarządzenie, jeśli rzeczywiście ma taką formę, w jakiej je podala wspomniana wyżej agencja. Urzędnicy państwowi nie zostali przecież wcale „zwolnieni” od podatku dochodowego, bo podatek ten od ich uposażeń dalej istnieje i figuruje w budżecie państwowym — tylko opłatę jego przejęło na siebie państwo, odpowiednio zmniejszając urzędnikom wypłatę gotówkową.

Skąd zatem takie wyjątkowe zwolnienie urzędników państwowych od podatku kumulacyjnego, skoro znaj-

dający się w zupełnie takich samych warunkach urzędnicy prywatni muszą go płacić, jeśli mają dodatkowe zajęcia? Ustawa takiego wyjątku nie przewiduje, zupełnie więc niezrozumiałe byłoby, dlaczego jedni obywatele mają płacić podatek, a inni nie?

Założenie, w imię którego wprowadzono podatek kumulacyjny, pozostało przecież bez zmiany t. zn., że jeśli ktoś zarabia np. na jednej posadzie stałej 500 zł. miesięcznie, a na drugiej 250, musi oprócz tego, co skarb państwa otrzymuje od niego z tytułu podatku dochodowego od obu uposażeń, dopłacić różnicę, jakaby wskutek wyższej stawki podatkowej w miarę wzrostu uposażenia przypadła na niego, gdyby tych 750 zł. dostawał od jednego pracodawcy. Intencją tej ustawy było, że ci, którzy więcej zarabiają, choćby z rozmaitych zajęć, powinni jednakowo ponosić odpowiednio do swej możliwości finansowej ciężary podatkowe.

Więc skądże taki przywilej, że każdy obywatel ma od dodatkowego zajęcia płacić dwa podatki, a urzędnik państwowy tylko jeden?

W niemieckiej prowincji Salzwik-Holzstyn na wybrzeżu morza Północnego, toczą się od dłuższego już czasu wielkie prace inwestycyjne, mające na celu wyniesienie falonu morskimi młotami obciążonych, zdolnych pod uprzejmą z tych olbrzymich robót ziemnych, a zwłaszcza do sypania wałów ochronnych, zastosowano najbardziej nowoczesne maszyny o konsumpcji, którą możnaby nazwać „maszyna”.

Na mchu pomost zespulają się ziemię, która zostaje potem zrzucona na obie strony, tworząc w ten, stosunkowo łatwy i szybki sposób, groble. Następnie przesuwa się całą maszyną dalej i sypie dalsze groble. Praca postępuje szybko naprzód, gdyż ta sama przenosi 150 metrów kubicznych ziemi w ciągu jednej godziny.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Towary japońskie na rynkach polskich.

Nieznaczny początkowo import towarów japońskich do Polski wzrósł w roku 1934 do 1 miliona 104 tysięcy złotych. Ciekawie przedstawia się statystyka importowanych w tym okresie towarów japońskich.

Najważniejszą pozycję stanowią towary i surowce włókiennicze, mianowicie 411.000 zł., przetwory roślinne — 191.000 zł., woski, tłuszcze i oleje — 275.000 zł., przetwory farmaceutyczne, chemiczne i fabry anilinowe — 137.000 zł., sprzęt elektryczny — 18.000 zł., instrumenty precyzyjne — 15.000 zł., korki i wyroby koszykar-

skie — 20.000 zł., przetwory mineralne — 12.000 zł. i galanteria — 13.000 zł.

Na rynku warszawskim towary japońskie nie zrucają się w oczy, gdyż większość są zresztą zamaskowane. Np. może, importowane z Japonii noszą cechę „Solingen”. Tem podstęp stał się możliwy dzięki temu, że Japończycy nadali nazwę Solingen miejscowości, w której rozwijał się przemysł metalurgiczny. Poza tem w Japonii pozmieniano nazwy innych ośrodków przemysłowych, upodobiwszy je w ten sposób do europejskich.

Kronika gospodarcza.

OPŁATY STEMPLOWE LISTÓW ZASTAWNYCH. Ministerstwo skarbu ogłosiło zasadnicze wyjaśnienie w sprawie opłat stemplo- wych od emisji listów zastawnych i innych obligacji, zabezpieczonych pożyczkami długoterminowymi. Przy emisji, następującej jednocześnie z wypłatą pożyczki w listach zastawnych lub obligacjach, skrypty dłużne wolne są od opłaty stemplovej. Natomiast, podlegają opłacie stemplovej listy zastawne lub obligacje, w których pożyczka zostaje udzielona.

KTO MOŻE WYKONYWAĆ ZAWÓD BEZ ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWEGO? Mini-

sterstwo skarbu skierowało oświadczenie do urzędów skarbowych, w którym udziela zezwolenia przedsiębiorstwom przemysłowym i rzemieślniczym do uprawiania zawodu bez świadectwa przemysłowego, o ile dane przedsiębiorstwo prowadzone jest przez samego właściciela.

ZMIANA SPRZEDAŻY NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH. W najbliższym czasie nastąpi nowelizacja rozporządzenia wykonawczego o monopolu spirytusowym. Projekt rozporządzenia ustalił m. in., że sprzedaż piwa oraz napojów alkoholowych do 41/2% odbywać się ma w trybie zezwoleń z tem, że zezwolenie

to winno być złożone najpóźniej na 24 godziny przed rozpoczęciem sprzedaży w sobotę, umożliwiając posiadanie dowodu zgłoszenia, jak polkwalifikowanie urzędu skarbowego lub polkwalifikowanie urzędu pocztowego (po złożeniu listu poleconego).

NAJWIĘKSZE DOTYCHCZAS W POLSCE TARGI. Tegoroczne Targi Poznańskie (od 28 kwietnia do 5 maja) będą największe, jakie się dotychczas w Polsce odbyły. Ilość zgłoszeń otrzymanych dotychczas przewyższa poprzedzające. Targi będą znacznie większe od tych, jakie się odbyły w 1929 roku, a które były największymi dotychczas Targami w Polsce. Osobnym działem Targów będzie sekcja lotnictwa.

ŻELAZNA KONSTRUKCJA DWORCA WARSZAWSKIEGO. Hala Kridlewska, oddział barlowy mostów, otrzymała zamówienie na budowę konstrukcji żelaznych dla dworca centralnego w Warszawie. Wartość zamówienia wynosi około 400.000 zł. Roboty już rozpoczęto.

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA.

Ceny za 100 kg. parafet wagon Warszawa, w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych. Kursy ustalane na podstawie cen giełdowych.

Pszenna jara czerwona szkliska 775 g-l 18.50—19.00. Pszenica jednolita 742 g-l 18.25—18.75. Pszenica zbierana 731 g-l 17.25—17.75. Żyto I et. 700 g-l 14.50—15.00. Żyto II et. 687 g-l 14.25—14.50. Owies II et. (niezadecyzowany) 468 g-l 14.50—15.00. Owies III et. (zarleczony) 458 g-l 15.00—15.50. Jęczmień browarny 699 g-l 21.50—22.75. Jęczmień 678-673 g-l 19.00—19.50. Jęczmień 649 g-l 16.25—16.75. Jęczmień 620.5 g-l 16.00—16.25. Mąka pszenna gat. I-B 0—45% 31.00—33.00. Mąka pszenna gat. I-C 0—55% 29.00—31.00. Mąka pszenna gat. I-D 0—60% 27.00—29.00. Mąka pszenna gat. I-E 0—65% 25.00—27.00. Mąka pszenna gat. II-B 20—65% 23.00—25.00. Mąka pszenna gat. II-D 45—65% 23.00—25.00. Mąka pszenna gat. II-F 55—65% 21.00—22.00. Mąka pszenna gat. II-G 60—65% 20.00—21.00. Mąka pszenna gat. III-A 65—70% 15.00—16.00. Mąka żytnia I gat. 0—55% 23.00—24.00. Mąka żytnia I gat. 0—65% 22.00—23.00. Mąka żytnia I gat. 17.00—18.00. Mąka żytnia razowa 17.00—18.00. Mąka psłednia 14.50—15.00.

Cudowne uzdrowienie W LOURDES.

Panna Magdalena Vincenot, urodzona w r. 1908, od dzieciństwa była wątłą i kompleksji, chorowała w niemowlęctwie na zapalenie kieszek. Ogólne osłabienie i wycieńczenie organizmu postępowo ciągle tała, że z czasem zmuszona była porzucić pracę. W sierpniu roku 1933 lekarz stwierdził suchoty płucne, stan gorączkowy oraz nie rokował nadziei na wyzdrowienie. Chorą przywieziono do Lourdes. Dnia 24 sierpnia po przyjęciu Komunii św. w grocie Najśw. Panny chora nagle poczuła się lepiej: raptownie ustąpiły bóle i mdłości, gorączka nagle ustała, apetyt wrócił.

W biurze badań lekarskich pacjentkę badało około 12 lekarzy wraz z lekarzem, który pielgrzymce towarzyszył. Wszyscy lekarze stwierdzili przemianę w stanie zdrowia dotychczasowej chorej. Ta ostatnia była nadal badana po powrocie z Lourdes przez leczącego ją lekarza. Stwierdził on dalszą poprawę stanu zdrowia swej pacjentki, dając wyraz zdziwieniu tak nagłej przemiany w organizmie cierpiącym dotychczas na niemoc chroniczną. Kiedy panna Vincenot okazała się w biurze badań we wrześniu 1934 r. — lekarze stwierdzili doskonały stan zdrowia i uznali, że fakt nie może być przypisany procesowi naturalnemu, czyli że był on faktem cudownym.

ADMIRAŁ BYRD POWRACA

Admirał Byrd, przebywający od roku w ośrodkach południowego biegunu, oznajmił o powrocie do kraju.

Transmisje ze „Scali medjolańskiej”

Premjera opery Mascagniego „Nero”

Radio Polskie podjęło także w tym roku inicjatywę zeszłoroczną i nawiązało kontakt ze „Scalą medjolańską”. Radjostuchacze wszystkich rozgłośni polskich będą mogli w ten sposób przy swych aparatach radjodbiorniczych brać bezpośredni udział w słuchaniu najpiękniejszych transmisji operowych z największego przybytku sztuki śpiewaczej.

Jako pierwsze dzieło transmitowane ze „Scali” medjolańskiej uleszą radjostuchacze najnowszy utwór Mascagniego, niedawno skomponowaną operę „Nero”. Będzie to pierwsze wystawienie, prapremiera dzieła sędziwego kompozytora. Mascagni oddawał, bo już od roku 1896 nosił się z zamiarem przerobienia na operę sztuki scenicznego „Nero” włoskiego autora Cossy, ale dopiero teraz zamian ten skutecznie. Libretto ułożył współpracoownik Mascagniego Giovanni Tancioni-Tozzetti; sztukę 5-aktową skrócił do trzech aktów w czterech scenach. Głównym bohaterem sztuki jest osławiony imperator rzymski Nero. Opera zaczyna się sceną w nawiercie, włoskiej winiarni. Zie znaki pokazywały się na niebie, kometa wróżąca zmiarek cesarstwa. Lud zebrany w tawernie rad jest z tego, bo chciałby pozbyć się imperatora — matkobójcy, pijaka, tyranę i komedianta. Coraz więcej i silniej murują wśród maluczkich prądy chrześcijańskie. Do tawerny wpada wystraszona i drżąca dziewczyna, piękna młoda Greczynka Eglege, a za nią dwóch niewolników. Jeden z obecnych broni dziewczynę i rzuca przeciwnika na ziemię. Ale wtedy pokazuje się, że niewolnikiem tym jest sam Nero. Przerwanie ognia obecnych. Nero zbiera ich jednak ironicznymi pochwałami, piękną Eglege zaś nakazuje zabrać do swego pałacu. Pozostawia sam, zapija się, wznoćć hymn na cześć wina. Zjawia się jednak Ante, wyzwolona niewolnica i wzywa Nerona do opamiętania się, przypominając mu niebezpieczeństwo, grożące imperium. Pod ochroną pretorjanów powraca Nero do pałacu. Na pięknym tarasie „domus aurea”, „złotego domu”, przepowiada astrolog Neronomi śmierć. Nero jednak niepomny przestróg, zabawia się z władczynią swego serca, Eglege. Ale i tej grozi niebezpieczeństwo. Ante, dotychczasowa faworyta Nerona, zaprzysięga jej zemstę i zgubę. Tymczasem niedobre wieści dochodzą do uszu Nerona: własne jego wojsko buntuje się, bo oddawna nie wypłacano im żołdu. Nero obiecuje, że uratuje ich w ten sposób, że zaśnie w teatrze jako król Edyp w tragedji Sofoklesa. Tymczasem niebezpieczeństwo jeszcze daleko — sędzi Nero — i wydaje w Triclinium swego pałacu wspianą ucztę, podczas której sam śpiewa hymn do miłości. Wśród uczt tej ginię, obrana przez Ante, piękną Eglege. Rozpacz Nerona nie ma granic. Ale nie czas na smutek, bo oto zbliża się goniec z wiadomością, że wszyscy, lud i wojsko, porzucają cesarza i przechodzą na stronę jego wroga Galby. Nero pozostaje sam, opuszczony przez wszystkich. Tylko jedna Ante pozostaje mu wierna. W ubogiej izbie wernych służących, gdzie oboje ukryli się, namawia Ante Nerona, by zadał sobie dobrowną śmierć. Sama jako przykład przebiega się sztyletem. Nero zrazu nie chce śmierci, w końcu musi jednak umrzeć. Ze słowami na ustach „Jak wielki artysta ginie” sztyletem pozbawia się życia.

Próby do prapremiery rozpoczęły się jeszcze w listopadzie. Mascagni zaprosił głównych śpiewaków i śpiewaczki do swego domu w Livorno, by pod osobistym swym kierownictwem poprowadzić próby i dokładnie dzieło swe opracować z zespołem pierwszorzędnych artystów Scali. Daje to rekojmie autentyczności i jak najbardziej idącego spełnienia wszelkich życzeń kompozytora. Wystawienie więc tego dzieła budzi w całym świecie muzycznym zrozumiałe zainteresowanie zarówno jako nowa kompozycja

wielkiego mistrza „Cavalleria Rusticana”, jako szczególnie staranne opracowanie muzyki oraz w niemałym mierze ze względu na samo wykonanie, spoczywające w rękach najlepszej o-

pery świata, najlepszych śpiewaków, kapelmistrzów i orkiestry.

Transmisja odbędzie się dnia 27 bm. tj. w niedzielę o godz. 20,55.

AKTUALIA RADJOWE.

Radjostacja krakowska ZMIENIŁA FAŁĘ

W związku z rozpoczęciem pracy przez rozgłoszenie tonuska — radjostacja krakowska zmieniła swą dotychczasową fałę, przechodząc na 1022 Kc, czyli na fałę 293,5 m. — Nowa ta fała nie została wprawdzie przyznana Krakowskiemu przez Międzynarodową Konferencję Radjofoniczną, ale Kraków zajął ją ponieważ miejsce to było wolne w eterze, okupowane przez dotychczas, nieaktualne a nas stację hiszpańską.

Przejście na nową fałę 293,5 m. oznacza ważną przesłankę w odbiorze Krakowa, mianowicie stację gminną, która pracowała na dawnej fałi krakowskiej. Obecnie Kraków znajduje się pomiędzy stacją Manchester (50 KW) i Heilsberg (60 KW), co nie powinno jednak wpływać szkodliwie na odbiór audycji w Krakowie.

Istotnie pierwsze próby okazały, że warunki odbioru w Krakowie nie doznały wcale pogorszenia.

Wieża Eiffel NA ŚREDNICH FAŁACH.

Francuskie ministerstwo poczt i telegrafów komunikuje, że stosownie do programu przyjętego w Lucernie, stacja nadawcza na wieży Eiffel przeniesiona zostanie na średniofalową. Roboty przeprowadzone zostaną bardzo pomyślnie, przy udziale zespołowych sił technicznych ministerstwa poczt i telegrafów oraz min. spraw wojskowych tak, że stacja zacznie nadawać na średnich falach już w początkach kwietnia.

Pierwsze „bis” W RADJO.

W Paryżu zdarzył się rzadki wypadek, że na żądanie radjostuchaczy program został powtórzony zaraz po pierwszym wykonaniu. Pieśni odpiewane przez Marguerite Greyval zostały tak wielokrotnie i z takim entuzjazmem odbierane, że stacja musiała powtórzyć swój program.

CZY WIECIE ŻE...

Rok 1934 stanowi w rozwoju radjofonii polskiej poważny i dobre na przyszłość rok. Wiele nadziei etap rozwoju. Gdy w ciągu trzech lat kryzysowych 1932—1934 ilość abonentów radjowych w całej Polsce w dniu 1 stycznia utrzymywała się bliz większych zmian na poziomie 300 — 310 tysięcy (jakkolwiek poprzednio trudno było wykazywać wybitne powiększenie się liczby radjostuchaczy), to w roku 1934 nastąpił ponowny wzrost abonentów. Niezależnie od jeszcze obniżenia ich stanu na 1 stycznia 1933 roku pozwalają szacować obecną ilość radjostuchaczy na 375 tysięcy czyli o 20 proc. więcej niż przed rokiem.

W łecie roku zeszłego jeden aparat radjowy przypadał w całej Polsce średnio na 22 rodziny. Obecnie — na 19 rodzin.

Jak wykazała ankieta z lata 1934, wśród różnych kategorii pracowników państwowych najbardziej „radjofonizowane” jest nauczycielstwo, gdyż średnio co 4-ty

nauczyciel jest radjostuchaczem. Podobny stosunek wykazują także wojskowi. Wielkim powodzeniem cieszy się także radio wśród policji (co 5-ty policjant jest radjostuchaczem), natomiast wśród urzędników państwowych stosunek ten wynosi 1 na 7. Lepszy stan wykazują urzędnicy prywatni, z których co 4 słucho radja.

Bardzo słabo jest dotąd rozpowszechnione radio w sferach kupieckich, gdyż ledwie co 11 rodzin posiada aparat radjowy. Wśród rzemieślników i robotników sytuacja jest jeszcze trzykrotnie gorsza, gdyż stosunek radjostuchaczy do ogółu pracujących w tych kategoriach wynosi 1:83.

W miesiącu słucha radja co 6 rodzin. Na wsi według statystyki z lata 1934 — przypadał załadowy jeden aparat na przeszło 150 rodzin i dopiero obecnie, wskutek wprowadzonych ulg, można szacować że co setna rodzina więcej słucha radja.

PROGRAM RADJOWY

„KSIĄŻE KARNWAŁU”.

Chociaż króluje wszystkim dać się we znaki, każdy — gdy przyjdzie karnawał — bawi się. Chociaż zapomnieć o swych codziennych troskach i kłopotach, niepowodzeniach i znuce, a w wir zabawy z większym moim wogorem, niż dzień jego, czy przedział za dawnymi dobrymi czasami, gdy niewiedzianno jeszcze, co to karnawał, medulacja, bezrobocie. Wesoła lwowska fała, która uderzamy w niedzielę 27 bm. poświęcona będzie wszystkim, którzy korzystają lub chcieliby skorzystać z darów „Księcia karnawału”. W audycji tej weźmie udział cały zespół Wesołej fały.

„NAUCZYCIELKA” NICCODEMITEGO.

Z niedzielnym spektaklem (27 bm. godz. 18 w „Teatrze wyobraźni”) wystąpi Kraków n. dając ciekawe słuchowisko „nauczycielka” przez Zofję Jacobimską według komedji D. rjusza Nicodemitego oryginalnie i ciekawego w swych założeniach psychologicznych pisanie włoskiego. „Nauczycielka” — jest to obrazek miłego miasteczka, jasnego słonecznego polkoju, szkoły, konfliktu i radosnego zakończenia powikłanych sytuacji. Całość rozgrywa się na tle południowego pejzażu Włoch, gdzie czerwienią się w słońcu gąszcz brzośliwych obciążonych wspaniałymi owocami.

SOBOTA 26 STYCZNIA.

6.45 Audycja poranna. 7.50 Koncert reklamowy. 11.57 Sygnał czasu, hymn. 12.05 Wiadomości meteorologiczne. 12.10 Koncert o smole jazzowo-salonowe Ark. Filato. 13.30

Z CAŁEJ POLSKI

GROŹBA GŁODU W WIELKOPOLSCIE

„Dziennik Poznański” zwraca uwagę na wielkie szkody, jakie wyrządza susza w Wielkopolsce. Pismo to twierdzi, że jeżeli chodzi o produkcję rolną, kłopot suszy dotknęła niektóre powiaty wielkopolskie nieomal w tej samej mierze, co kłopot powodzi w Małopolsce. Nowy wojewoda poznański Maruszewski zwrócił najbardziej dotknięty kłopotliwych posuchów powiat Czarnkowskiego i postanowił zwołać zebranie starostów powiatowych w sprawie skutków posuchy, uważając za jedno z pierwszych swych zadań przeciwdziałanie kłopotu, gnozącej niektórymi powiatami głodem.

O ZELZENIE NARODU POLSKIEGO.

Proces Waldemara Köhlera, Niemca odem z Brunświku, oskarżonego o zabranie narodu polskiego, wzbudził w Warszawskim Sądzie okręgowym wielką sensację. Köhler, majster garbarni z zawodu, dopuścił się zarzucanego mu przestępstwa w dniu 11 listopada ub. r. w restauracji „Oaza”, gdzie, będąc pijany, zachowywał się hałaśliwie, a na zwrócenie mu przez właściciela restauracji uwagi, zawołał: „Polnisches Schweine!” Obecny w restauracji sędzia Rudnicki, polecił aresztować policjanta, który spisał o zdarzeniu protokół. Podczas śledztwa Köhler twierdził, że przy wejściu do „Oazy” portier wskazał mu stolik, przy którym miał siedzieć urzędnicy niemieckiej ambasady. Oskarżony twierdzi, że podszedł do stolika i zaczął wykonywać tylko „Heil Hitler!” Zupełnie inaczej przedstawia przebieg zajścia naoczni świadkowie. Twierdzą oni, że Köhler zachowywał się prowokacyjnie względem łącznego grona osób, w którym były ładne kobiety. Niemiec chciał je zaczepić, jednak jego kompani usiłowali go wyprowadzić z lokalu siłą. Gdy to nie pomogło, interwenjowali kelnerzy oraz dyr. Pawłowski. Wówczas to doszło do szamotaniny, a Niemiec krzyknął: „Polnisches Schweine!” Po opisanym protokółu o zajściu Köhler został aresztowany i cały czas przebywał w areszcie. Sąd skazał Köhlera na 8 miesięcy więzienia, narzucając wykonanie wyroku na 5 lat.

POŁOWY NA BAŁTYKU.

Na otwartym Bałtyku rybaków ze wszystkich miejscowości nadmorskich, posiadających kutry motorowe z powodzeniem łowią sprzoty, których taki brak daje się odczuwać rybakom, uprawiającym połowy przybrzeżne. Wedługnie helskie są czynne dzień i noc, gdyż mają pod dostatkiem potrzebnych suterów. Z półwyspu Helskiego codziennie nieomal odchodzi 4 do 6 wagonów ryb z przeznaczeniem dla miast w głębi kraju.

PODOFCEROWIE URZĘDNIKAMI SĄDOWYMI.

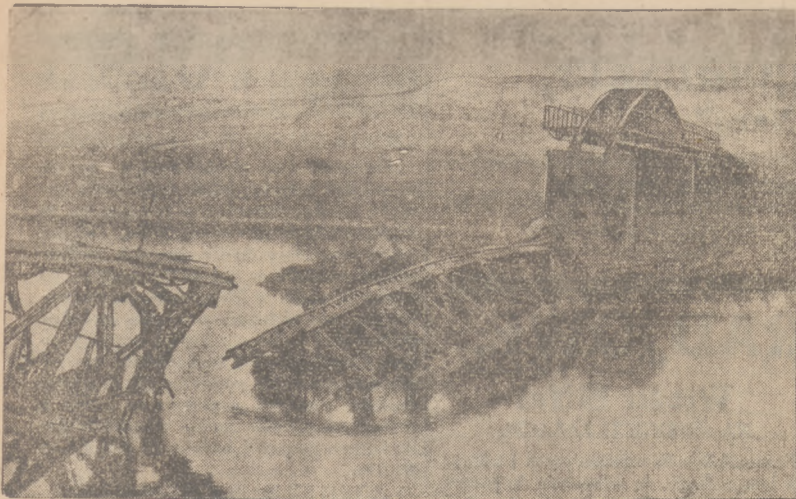
W najbliższym czasie do okręgu apelacji krakowskiej przydzielonych zostanie 40 podoficerów zaw., pozostających do tej pory w służbie czynnej. Podoficerowie, po odbyciu praktyki sądowej, poddani będą egzaminowi, po pomyślnym złożeniu którego, otrzymają nominacje na urzędników sądowych. Do sądu grodzkiego w Krakowie ma zostać przydzielonych 8 podoficerów.

PECH TEATRU.

Teatr Nowy w Warszawie ma stanowczo pecha. Przed paru dniami zmuszony był zawiesić w pełni powodzenia przedstawienia „Henryka IV” spowodował ciężką chorobę Junoszy — Siewowskiego, ten zaś zmów musiał szukać zastępczyni dla zagrania głównej roli kobiecej w sztuce Szemajewskiego „Most”, którą wznowiono na czas choroby Junoszy — Siewowskiego. Dnia 22 bm. po wynajmieniu żebra rozchorowała się powiatowa artystka Alina Żeliska. Okazało się, że operacja z zębem była wykonana nieudolnie i pod kłótnią zaczęła wytwarzać się ropa, która bardzo szybko przedostała się do kości szczękowych. Artystka dostała wysokiej gorączki i zmuszona była poddać się zabiegowi chirurgicznemu. W tej chwili wiadomo jeszcze jakli będzie koniec tej choroby. Rolę Żeliskiej dubluje p. Niwińska.

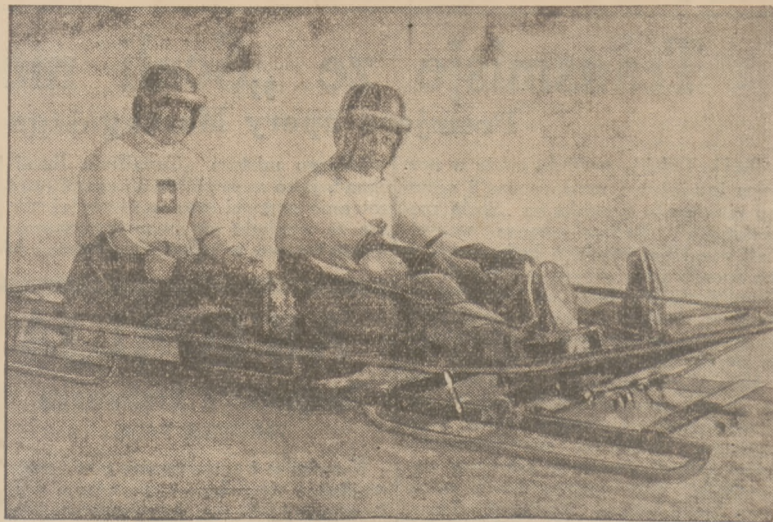
Patętaj o Funduszu Obrony Morskiej.

ODBUDOWA MOSTU NA DNIESTRZE.

W roku 1912, podczas operacji wojennych zniszczony został most na Dniestrze, koło Ataki, na granicy Rumunii i Rosji. Most ten, którego szczątki widzimy na zdjęciu, ma być obecnie odbudowany.

ZWYCIĘZCY W BOBSLEYU.

Podczas zimowych mistrzostw w Sarnisch zwycięzami zostali Szwajcarzy: Reto Capaduff (u steru) i Eugeniusz Diemer.

DZIŚ I DNI NASTĘPNE!

PIOTRUŚ

Przebojowa komedia muzyczna europejskiej produkcji reżyserji Karola Lamaca. Wesoly splot zabawnych nieporozumień. Śmiech... Radość... Werwa... W rolach głównych: Najwesełsza trzpiotka ekranu FRANCISZKA GAAL oraz HANS JARAY, Feliks Bressart i Hans Richter. Muzyka Mikołaj Brodski. Nadprogram: Tygodnik Paramountu i Pała. Wkrótce: „Świat się śmieje“

KINO
„Zagłębie”
dawnej
Kino-Teatr
„Udziałowy”

KINO
„EDEN”

Dziś Wielki film reżys. Cecile B. de Mille'a p. t. W NIEWOLI DŻUNGLI

W rolach głównych: Claudette Colbert, Herbert Marshall i William Cargan.

Flip i Flap królowie komedii i władcy śmiechu jako wrogowie małżeństwa. — Nadprogram: Tygodnik Foxa.

Wkrótce: UWIELBIANA

Ryby niewidzialne W GŁĘBINACH MORZA.

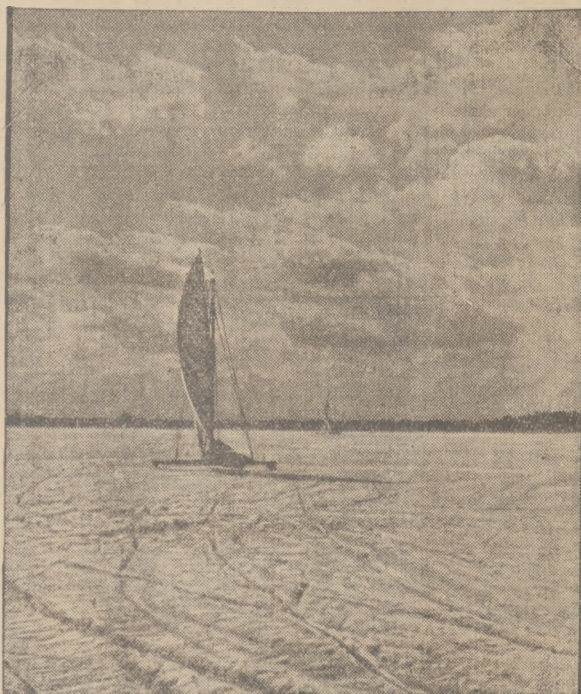
Dr. William Beebe, przyrodnik i badacz amerykański, który dokonał nadzwyczaj śmiałego eksperymentu opuszczenia się na dno morskie do głębokości 1000 metrów w skonstruowanej specjalnie dla siebie kuli szklowej, wytrzymującej olbrzymie ciśnienie wody, wygłosił w Waszyngtonie niezmiernie ciekawy odczyt o rybach zaludniających głębiny mórz. Najciekawszym okazem ryb, które zoczył dr. Beebe na tych głębokościach były ryby „niewidzialne”, jak je nazywa. Dla oka ludzkiego ryba ta jest niewidzialna z wyjątkiem połyskujących zębów i oczu; cały korpus natomiast jest tak przezroczysty, że niesposób odróżnić go od otaczającej go wody.

Obserwując niewidzialną rybę w świetle reflektorów, zauważył dr. Beebe, iż dzięki przejrzystości jej ciała można dokładnie obserwować połykanie i dalszą wędrówkę pokarmów w organizmie dziwnego stworu. Prawie wszystkie ryby głębinowe, dodaje dr. Beebe, możnaby ochrzcić nazwą latarni, gdyż wydają one ze siebie zielone, żółte, czerwone światła, przy pomocy których orientują się w panujących na tych głębokościach nieprzenikniętych ciemnościach. Między innymi opisał dr. Beebe zebraną rybę, która składa się tylko z dużej paszczy i grubowatego ogona. Odczyt śmiałego badacza wzbudził ogromne zainteresowanie w Waszyngtonie.

PODOBIENSTWO.

Gość w atelier malarzskim ogląda nowy obraz.
— Bardzo mi się podoba ten obraz. Ul z przeszłości, nieprawdaż?
Malarz: — Nie, dama z piegami na twarzy.

ORYGINALNE PROSZKI
MIGRENO-KERVOSIN
ZN. FABB. **KOGUTEK**
SA ŚRODKIEM KOJĄCYM BÓLE
WŁAŚCIWOŚĆ
BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW, MIGRENA, NEURALGIA, GRYPY I PRZEBIEGANIA BÓLE STAWÓW, KOSTNE, ARTRETYCZNE I T.P.
ZABAJĄC W ARTRETYCZNYCH ZŁOŻENIACH. **KOGUTEK**
W ORYGINALNEJ OPRAWIANIACH DO 100 KROPEL
WYKONANO W WARSZAWIE, UL. POLNA 11, 2 PRZETOKI, PRACOWNIA

EUROPA WSCHODNIA W OKOWACH MROZU.

Wielkiłtek niezwykłe silnych mrozów wszystkimi jeziora Europy północno-wschodniej zamarzyły i służą jako teren do emocjonalnego sportu żeglarskiego po lodzie.

Reklama jest dźwignią handlu.

DROBNE OGŁOSZENIA

UZDROWISKA

ZAKOPANE
„Hella” Siemkiewicz
poleca czyste pokoje, wykwaterunek w trzypięt. mie. 446

BYSTRA
„Słoneczna” (nazwa dawniejsza „Uzdrowisko”) Dra Szarewskiego, pensjonat dla zębów i uzdrowieńców. Ceny umiarkowane. 296

ZAKOPANE
pensjonat „Szafas” ciepłe, słoneczne pokoje, obfita adorna kuchnia. Od 7 zł. 295

Nauka i Wychowanie

ANGIELSKIEGO
francuskiego, niemieckiego — koncesji democi i komwersacji udziela dyplomowany zarządca handlowy Wiesława: Sosnowiec, Nałtowa 8 — Tel. 2-78. 525

KUPNO i SPRZEDAŻ

DOM
skanalizowany o 51 ubikacji wraz z zabudowaniami na przetrzeźni 140 przetrzeźni. Dochód 9900 zł. rocznie sprzedam na dogodnych warunkach. Wiadomość: Sosnowiec, Będzińska 15. 425

PARCELE

po 32 przetrzeźni budowlane przy ul. Moniuszki 2a i parceli 200 przetrzeźni przy ul. Królewskiej do sprzedania, lub wydzierżawienia pod ogród lub coś podobnego — wszystko ogrodzone. Bliższych informacji udzieli właściciel, zam. w Sosnowcu, ul. Kołłątaja 11 m. 1, oficyna parterowa.

PIANINO

zagraniczne, karzyżowe, mało używane, — sprzedam okazując tanio. Choroń 1, Gimnazjalna 8 (mieszczym mebl.). 490

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZAGINIEŁA
ogłoszenia Ubezpieczalni Społecznej — Stefana Dudzkiego z Czestochwy. 447

Różne

KURSY KOSMETYCZNE
NE — Kosiowa, Teatrulna 8. Zapisy na długie kursy rozpoczyna. 537

ZAKŁAD TAPICERSKI

Piotr Tomczyk, Sosnowiec, Nowopogońska 19. Poleca otomany meble, tapczany, kozy, fotele klubowe. Robota solidna. Ceny konkurencyjne. Warunki dogodne.

Wanny, wanienki, nasiadówki, balje,

kozy na bieliznę, naczynia kominowe, wanny i inne wyroby blaszane w wielkim wyborze. Ceny b. przystępne. Adam Hessa, Sosnowiec, — Orka 11 — tel. 4-58.

Przy włosów wypadaniu, łupieżu, łysieniu stosuje się

mydło Chinowocnielowe i Esencję Chinowocnielową (z Kogutkiem).

ŁASKA.

Do sklepu wchodzi jakis pan i prosi kasjerkę:
— Może pani zrobić mi łaskę i zmienić mi te dziesięć złotych?
Kasjerkę znuca podana jej dziesięć złotych — monetę na marmurak i mówi:
— Allez te dziesięć złotych jest fałszywe!
— Ja wiem... — odpowiada pan — właśnie dlatego mówię o łasce.

KINO
„Palace”

w Sosnowcu ul.
Warszawska 2.

„PAN BEZ MIESZKANIA”

Szczyt pikanterji! Cudowne wiedeńskie melodie i piosenki! W niedzielę dn. 27-go stycznia wielki poranek wspaniałego filmu polskiego „MŁODY LAS”. Kasa otwarta od 10.30 pocz. o 11.30. Ceny miejsc na wszystkie miejsca 54 gr.

DZIŚ! Kwiat aktorstwa wiedeńskiego Hilda von Stolz — bohaterka „Maskarady”, Henman Thimog — bohater „Czubi”, Leo Slezak — bohater „Czarna walca” w najwspanialszej wiedeńskiej komedji p. t.

Kino A R S

**DĄBROWA
Górnica**

Kino BAJKA

Wspaniały dramat p. t.

„Złodziej serc”

(Miłostki Benvenuto Cellini)

Nadprogram: Dodatki dźwiękowe

Podwójny program:

WIELKI GRACZ

II „BRZDAĆ”

z Charlie Chaplinem

Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

SOSNOWIEC: Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62. Będzin, Malachowskiego 2. Administracja: Piłsudskiego 4 Tel. 73.

— Grodziec, Będzińska. Dąbrowa, ul. Krótka 11. Tel. 202. — Zawiercie, 3-go Maja 29.

WYDAWCA: REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — Druk „KURIER ZACHODNI” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STYLIŃSKI

Seryjne drobne ogłoszenia.

Po 10 wyrazów w każdym kosztują:

30 drobnych ogł. 16.00 zł.

20 drobnych ogł. 13.00 zł.

10 drobnych ogł. 7.00 zł.

5 drobnych ogł. 4.00 zł.

Za każdy wyraz dodatkowy dopłaca się po 5 gr.